

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VEDEKÉN:

Egy évre 25 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petty sor egyszer 20 fl.
minden következőnél 16 flléc.

Külföldi petty sor 40 flléc.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Kedd, augusztus 1.

Mai számunk főbb közleményei:

- Technikázás napja.
- A kormány és az obstrukció.
- Gyermekek szanatóriuma.
- Népgyűlés zavargásokkal.
- Megszüntetik ez aradi árvaházat?
- Súlyos vádák a vizelezés miatt.
- Leleplezett inkognitó.
- Halálos autobuszbaeset.
- Sulkovszky hercegnő vőlegénye Aradon.
- Korinica pusztulása.
- Jégverés Aradmegyében.

Mindent a hatalomért!

Arad, július 31.

Mindent. Ha kell: általános, titkos, egyenlő, s ha kell még másféle választójogot. Ha kell: házszabályrevíziót. Amazt lefelé, a népszerűség kisajtolására. Emezt pedig Bécs hajlandóságának kedvéért. Nem veszik észre a Burgban, hogy van egy párt Magyarországon, a mely az alázatosságának a mult is szemképrázatos példáját nyújtotta, párt, a mely az általános választójoggal együtt a házszabályrevíziót is kész megcsinálni, sőt alig várja az alkalmat, hogy mindenféle nemzet és alkotmányt védő skrupulust félretéve, azt megcsinálja?

Most már nem is kétséges, hogy az egyesült ellenzék akciója mit akar. Szédületes elvi ellentétek választották el őket egymástól. A harc a véderőjavaslatok körül a legkülönfélébb jelszavak alatt, a legkülönfélébb célokat hirdelve indult meg. Aztán összehatalálkoztak. S a harc nem irányul egyébre, minthogy a koalíciós világot,

ezt a nevezetes korszakot valaminő formában visszaidézzék.

S ez a rettenetes erőfeszítést kívánó törekvés a leghihetlenebbre is képes. Justh Gyula a szociáldemokratákkal való barátkozást kezdte, akik fudvalevően nem csábítatják magukat nemzeti jelszavakkal. Mégis a vasárnapi népgyűlésen már arról beszélt, hogy a magyarság szupremációját nem a választó jog nemzeti garanciái biztosítják, hanem — a magyar vezényszó. Es megfordítva: Apponyi Albert grófról, a konzervatívek konzervatívjáról mind határozottabban hirdetik, hogy bele fog menni az általános és titkos választójog követelésébe. Hogy ez a követelés mennyire lesz őszinte s hogy lesz-e egyéb, mint puszta követelés, az elvállik. Azonban az tény, hogy erre nézve holnapután konferencia lesz, amelyen a hazaérkezett Polónyi Géza is részt fog venni.

Polónyi Géza... Ő is köztük van. Ez azután teljesen megadja az alapszínét a bizonytalan lobogók alatt gyülekező dandárnak. A képviselőház mai ülésén Justh és Polónyi, felejtve a régi haragot, szinte összeölelkeztek. Mintha nem is pár hete, hónapja történt volna, hogy a parlamentben a kultusztárca vitája alatt az egész Justh-párt öltre ment Polónyi Gézával, sőt Justh Gyula Polónyi Dezsőt a maga pártjából ki akarta tessékelni, mert az apja, Polónyi Géza védelmére kelt.

A nagy célok érdekében azonban az ilyen apró nüánszok elhalványul-

nak. Most a régi jó világot akarják visszahozni. Ennek a gondolata jár közöttünk, s ez hozza össze a legkülönfélébb nézetűeket. Egy vágyban, egy gondolatban közösek mindannyian visszaszerezni a hatalmat!

Elesen és szinte szemérmetlenül mutatja ezt Batthyány Tivadar gróf szombati fölkinálkozása, aki Bécsnek a választójogért, nemcsak a véderő-reformban kínált oda áldozatokat, de a házszabályok szigorítását is. S ha ennyi se volna elég Bécsnek!

A hatalomért való licitációval pedig szemben áll egy hatalmas, nyugodt és egységes párt: a munkapárt. Fegyvere: az a feltétlen és megalkuvást nem tűrő elhatározás, hogy az obstrukció elfajulását a végtetekig menő türelemmel kell nézni. Az obstrukció a saját posványába fog futni s maga siettetni a döntéshez a helyzetet. S a választójogért folyó hangos lármánál, Apponyi bizonytalan ígéreteinél bizonyára jelentősebb és sokszorososan értékesebb Héderváry gróf miniszterelnök szava, a ki szokott nyugalmával odamondta az ellenzéknek, hogy van ő is olyan híve a választójog kiterjesztésének, mint Justh Gyula! A baloldalt megütötte ez a kijelentés, de nem tudtak védekezni ellene.

Vagy nem is akartak. Választójog, véderő-reform — nemzeti vívmány — házszabályrevízió: mindezek összefolyának az ő szemük előtt egy szivárványban, a melyről ez ragyog le: *Hatalom*. Ez vonza, csábítja őket.

Levél a diákokhoz.

Írta: Ádám Éva.

Kedves kis Barátaim, ide ragyog a nap a papiromra, melyen írok. Az jut eszembe róla, hogy valamikor, nem is olyan régen, nekem is voltak diák ideáljaim. Egy-egy kopott rövid kis kabát feltűnése, egy-egy ferdére taposott cipősarok kopogása, egy tintás, ceruzás félig mosott kéz, egy pufók kis kövér, vagy „érdekese” sápadt arc, ahogy mi nevezük akkor: betöltötte azt az egész kicsi világot, amely eszmekörünkbe befért.

Sohase voltak és sohase lesztek ti többé olyan mistikusan nagyok, mint egy-egy kis lány képzeletében.

Halványul már a forró nap fénye és nekem úgy tetszik, mintha az alkonyban egyre messzebb tűnnének kicsi kis lovagok, gyermekálmok, képzelt szenvedések nagy nagy hősei, akiket úgy eltörpít az élet később, amikor elmúlik a kód a gyermekszemekből és tiszta lesz a látás, követelő lesz a lélek az emberi értékek osztályozásánál.

Hová lesz a meleg fény, mely körülengett titeket egykor? Hová lesz a fehérség, mely emlékeiteket kísérte a lelkünkben? Hová lesz a melódia, mely nevetek említésére belezengett valamikor a gyermeki lelkünkbe?

Miért jön el egyszer a nap, mikor a lélek megéri a látásra és a benső reflektor fénye

mellett meglátjuk, amint szürkén, fáradtan börtorkáltak az életen át?

Rövid néhány év alatt átdolgozzátok a testetek, a lelketek minden energiáját roncsosá. Nem marad annyi lendülete se a lelketeknek, amivel saját hiteteket megtartsátok az életre. Annyi se! Nemhogy másnak tudnátok átadni az Istentől adott fényből, erőből, melegségből. Pedig azt a meleget, melyet Isten adott, minden léleknek ki kell sugároznia, azt a fényt rá kell hintenie az élet sötétségeire, azt az erőt bele kell fektetnie a pangó energiába. És ti gyermekálmok nagy vitézei, hős lovagjai olyan kevesen lesztek majd képesek erre!

Egyszer valahol, magatok sem tudjátok hol, — vagy tudjátok hol és mikor? — elveszítitek az utat, mely a tisztultabb világnézetekhez vezet. Valahol egyszer félreléptek és nem lesz többé erőtok soha visszatérni.

Arra az egyetlen, első lépésre kellett volna nagyon vigyáznatok.

Nyolc esztendő küzdelmének véget vet egyetlen nap: az érettségi napja. Így hiszitek. Hogy azután jön az igazi harc az élettel, azt ti nem hiszitek el senkinek. Ugy érzitek, hogy minden, ami ezután jön, amit hivatalosan nyert önállósággal intéztek, az gyönyörű lesz.

Hát én megmondom nektek, hol, mikor vették el azt az egyetlen lépést, mely azontul igen gyakran csak egy irányba, a züllés felé vezet.

Nektek most a „puskázás” fontos gondoljai közt is igen fontos dolog az, hogy miféle dáriddal köszöntetek be a sokat ígérő ragyogó világba! Meg van az „új fekete”. Édes apátok, édes anyátok csináltatta az érettségire. Talán hitelbe, hiszen nehéz az élet és ti kétségbe esnétek, ha nem azzal az ostoba hittel lépnétek be az életbe, hogy az érettségire okvetlenül „új fekete” kell, még akkor is, ha ott-hon eladják az egyik kis tehéknét, azt, amelyiket úgy szerettek otthon.

A fekete ruha mellé, egyebet is kívántok. Számptalan levélben megírtátok, hogy ekkorra, meg ekkorra, ennyi meg ennyi korona itt legyen! Kell az érettségi majálisra vagy juniálisra.

Megjön a pénz, mert titeket, kis barátaim, megölne a szegény, ha meg nem jönne!

És ti mit csináltok a kapott pénzzel? Megisszátok. Egy hónapja még tilos volt, ma már szabad.

A bor és sör mámora visz bele az életbe. Hová hajtja a gyöngye fejeteket ez a mámor, arra megfelelnek nektek a kórházak. Józsan ésszel várni se lehet más életutat, ha egyszer annak irányítója az alkohol volt.

Látjátok, kicsi barátaim, én azt akartam, hogy hivatalos szervezéssel léptesselek akcióba az alkohol ellen. Meg van kötve a szavam, hát csak annyit mondok, hogy nem lehetett.

Hogy is van a Herceg Ferenc Szirinszában? Valaki föltalál egy repülőgépet, a melyben a jövőbe lehet utazni. A szétrepedt koalíció darabjai az ellenkezőjét szeretnék. Röpülni, szállani, — hanem a multba, a koalíciós, gyönyörű multba. Polónyi Géza, ezermesterek boszorkánykirálya, ha már hazajöttél, csináld meg, eszeld ki a multba vivő levegő-omnibuszt!

Technikázás napja.

(A képviselőház ülése.)

Távirati tudósítás.

Budapest, július 31.

A mai nap megint a technikázás volt. Rövid csetepaté után névszerint szavazott a Ház háromnegyed kettőig.

Az ülés végén a vasárnapi tüntetés és rendőri beavatkozás dolgában Lovászy Márton sürgős interpellációt terjesztett elő.

Kabos Ferenc alelnök kevéssel tíz óra után nyitotta meg az ülést.

Polónyi Dezső szóvá teszi, hogy az elnök a minap rendreutasította Batthyány Tivadar grófot, mert rabulisztikusnak mondta a miniszterelnök fejtegetéseit. A napló nyomán az az észlelete, hogy e szóért soha senkit rendre nem utasítottak. Most sem volt megokolt, mert Batthyánytól távol állott, hogy Héderváry Károly gróf miniszterelnököt a személyében megsértse.

Elnök: Az elnöki rendreutasítás nem lehet vita tárgya. Arra kéri a képviselőket, hogy sértő kifejezéseket ne használjanak.

Polónyi Dezső újra hangoztatja, hogy sértés nem történt.

Elnök bejelenti, hogy Hammersberg László, Kobek Kornél, Preszly Elemér és Tüdös János 16-16 napi szabadságot kértek.

Jackó Pál kéri az elnököt, hogy a szavazást külön-külön tegye föl.

Elnök jelenti, hogy husz képviselő névszerinti szavazást és a szavazásnak holnapra való halasztását kéri. Jelenti továbbá, hogy sürgős interpellációt engedelmazett, melyet az ülés végén terjesztenek elő.

De társadalmi uton megkereslek titeket érett magyar diákok, szerte e hazában. Kérlek én valamire. Finoman, szépen kérlek. Ne rendezetek ti mulatságot se itt, se ott, sehol. Ne a mámorhoz kössétek a nevetek emlékét, hanem a tisztasághoz. Ne a dorbézoláshoz, hanem az adakozáshoz. Rendezetek egy kis ünnepélyt, hasonlót az önképzőkörök kedves ünnepségeihez, el fog oda menni a közönség! — vagy ne rendezetek semmit, hanem adjátok össze azt a pénzt, aminek árán el akarjátok veszíteni a józan eszetekeket. Adjátok össze és tegyetek egy alapítványt a saját emlékeitekre, hogy áldja meg a neveteket egy utánatok következő szegény tanuló, akinek talán lehulló könnyeit törli le majd a ti emlékeitek.

Kedves kicsi barátaim,

mind nem ér az semmit, mikor vérszegény kis lányok ideáljai vagytok. Ember ideálkák legyetek, akik mindig csak emelkedni fogtok az életben lelkileg. Akiknek emléke nem tűnik el, mint az alkonyba vesző nyári napfény. Akinek megbecsüléséhez, értékeléséhez nem egy ködös látású álmodozó gyermekleány szemek kell, hanem az öntudatos nő ragyogó hite, bizalma a férfiember nemes erejében, életfentartó hivatásában.

Igazán: látjátok végkép lement a nyári nap. Este van. És látom azt, hogy a lélekre is leszáll olykor a sötétség, ha föl nem gyújtjuk neki a tisztaság fáklyáját.

Következett a napirend szerint névszerinti szavazás Esterházy Mihály gróf szabadságolása dolgában.

A Ház 119 szóval 12 szavazat ellenében megtagadta a szabadságot Esterházynek, azután pedig Faragó Antalnak, Hock Jánosnak és Holló Lajosnak.

Jackó Pál visszavonta szabadságolási kérvényét.

Az elnök javaslatára megállapítják a holnapi napirendet.

Következett a sürgős interpelláció. (Erről más helyen számolunk be.) Az ülés öt perccel fél három előtt ért véget.

A kormány és az obstrukció.

— A miniszterelnök nyilatkozata. —

Távirati tudósítás.

Bécs, július 31.

A Neues Wiener Tagblatt tudósítója nyilatkozatot közöl Khuen-Héderváry gróf miniszterelnöktől:

A véderő sorsának szempontjából ép oly hidegvérrel itélem meg a helyzetet, mint három-négy hét előtt. Maguk az obstrukciósok beláthatják már ma, hogy *eltévedtek és egy zsákutcába kerültek*, amelyből valahogyan egyszer ki kell kerülniük, de ami előreláthatóan nehezen fog menni. Ez a tény késztet arra, hogy kezdettől követett taktikához ragaszkodjam, mert se külső, se belső ok nincs, hogy a kormány és pártja taktikai magatartását megváltoztassa.

A választásokon — mondotta a miniszterelnök — megkérdeztük az országot: jóváhagyja-e, hogy a katonai kérdések egyszer már végleg megoldassanak? És igenlő volt a válasza, mert nagy többséget adott nekünk. De nyilvánvalóan nyilatkozott az obstrukció ellen és a polgárok magatartása ma az obstrukció negyedik hetében bizonyítja, hogy a *polgárságnak ez a véleménye legkevésbé változott*. A nemzet nagy része a legerősebben elítéli a technikázással üzött időpocsékolást s már megindultak ez ellen a törvényhatóság nyilatkozatai, amint ezt legutóbb *Tolnavármege és Versec város határozatai tanúsítják*. A lakosság más része érzéketlenül áll a technikai obstrukcióval szemben és érdektelenséggel fordul el a politika eseményeitől. Senki jóhiszeműséggel nem állíthatja, hogy az ország helyesli az ezidőszerinti technikai obstrukciót és Apponyi Albert indítványa se arról tanuskodik, hogy az obstrukciónak az országban morális támasztékai volnának. Objektíve sokkal inkább konstatálható — hogy megmaradjunk az obstrukció terminológiájánál — az, hogy a *jelenleginél gyöngébb visszhangot egyetlen obstrukció sem keltett Magyarországon*. Az ellenzék számára egyetlen jóváhagyás el nem hangzott még az országban. De ezt elgondolni is nehéz, mert hisz mindannyian élénken emlékszünk még, hogy az *ellenzék mai vezérei a legutóbbi választási mozgalomban, tehát másfél év előtt, a legnagyobb könnyedséggel dörögtek az obstrukció ellen és nyilatkoztak a parlamentárizmusra káros voltáról és megengedhetlenségéről*.

Ilyen körülmények közt semmi okom, hogy új utat válasszak. Többfelől közeledtek ugyan hozzám az utóbbi napokban, amennyiben „sikeresebb orvosságot ajánlottak az obstrukciós betegség ellen”, majd „ideákat” szállítottak az obstrukció letörésére. Természetes, hogy sokan kompromisszumos kísérletekkel is közeledtek. Természetes, hogy az obstrukció legyőzésére szánt ideákat és javaslatokat ép oly *határozottsággal utasítottam vissza, mint a kompromisszumos javaslatokat*, valamint az ellenzék parlamentje, Apponyi gróf által indítványozott fegyverszünetet. *Semmi okom, hogy megjelölt utamról lekanyarodjam*; nem tudok és nem akarok mellékvágányra tévedni, mert veszélynek megyek eléje, hogy akciómat, bár csak néhány pillanatra nyugalomhoz vezetem. Hangsúlyozom még egyszer *nincs kompromisszum*

hozzáférhetetlen vagyok minden ilyfajta kezdeményezéshez, mert ma ép úgy, mint az obstrukció kezdetén, vezet a szilárd meggyőződés, hogy taktikámat és politikámat siker fogja kísérni. A mainál kedvezőbb hangulat nem remélhető politikám számára az országban s ez az alapvető ok, hogy a megkezdett uton tovább haladjak.

A véderőreform olyan cél, amely tőlünk a legnagyobb politikai komolyságot, kitartást és határozottságot követeli. Külső körülmények és egyéni kényelmekre való tekintetek nem távolíthatnak el bennünket e céltől és boldog vagyok, hogy a nemzeti munkapárt entuziasmusával ált erre az oldalra. Nem titok, hogy a júliusi turnus — vagy mondjuk így — a „kiszolgált turnusa”, egytől-egyig kész tovább szolgálni. Ez a keménység az ellenzék sorában előbb vagy utóbb bomlást fog okozni.

A beszélgetés ezután a parlamentben legutóbb elhangzott beszédekre terelődött, különösen az *Andrássy-Tisza vitára*.

— Én mind a két politikust figyelemmel hallgattam, — mondotta gróf Khuen-Héderváry — és örülök, hogy a csnéi technikai obstrukció közben olyan embereket is lehetett hallani, akiknek van mondanivalójuk. Amit gróf Tisza mondott, az *nemcsak a nemzeti munkapártban, hanem az egész országban mély hatást keltett*. De az *Andrássy beszédnek célja rejtélyes*. Andrássy, aki élete munkájának legnagyobb részét arra fordította, hogy műveiben és beszédeiben a dualizmus szükségességét és erősítését propagálja, most — úgy látszik — azt a célt tűzte maga elé, hogy egy végre megerősödött és konszolidált hatvanhetes pártban, amilyen a nemzeti munkapárt, széthuzást támasszon. Hogy ez neki nem sikerült, mi sem bizonyítja jobban, minthogy a munkapárt egyetértése és összetartása sohasem volt nagyobb, mint épen Andrássy beszéde után. De másrészt az *obstrukció erősítése sem sikerült neki*: mert hiszen kint tudják, hogy Andrássynak épen úgy nincs kedve egy második nemzeti ellentállást csinálni, mint Apponyinak, aki legutóbb egész nyíltan kijelentette, hogy a *nemzet ma nem kapható harcra*. Így Andrássy is, Apponyi is tudják, hogy a nap nem felejtette el a legutóbbi mult tanulságait, még akkor is, ha *öregebb politikusok is úgy viselkednek, mintha a koalíciós korszak keserű utóíze nem volna meg mindenkinek a szájában*. A *tisztviselői kar*, amely a multban a legtöbbet kockáztatott, a legkellemetlenebb tapasztalatokra jutott és ma már semmiképpen sem kapható, hogy *szép szavakért a saját bőrét még egyszer a vásárra vigye*.

Ha a helyzetet ebből a szempontból a objektíven itéljük meg, úgy egyre rejtélyesebb lesz, mit akart legutóbbi beszédével Andrássy. A politikai helyzet legújabb fejlődése két rejtvényt adott fel nekünk. Az egyik az a kérdés, micsoda célt szolgál az obstrukció, amikor maga Justh Gyula is tudja, hogy a katonai kérdéseket el kell intézni. A második rejtély Andrássy fellépése. Nem tudom, melyik a nagyobb rejtély a kettő közül, de azt hiszem, hogy a helyzet további fejlődése már talán a legközelebbi jövőben megoldja mind a két talányt.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Aradi borbélysegédek gyűlése. Az aradi borbélysegédek vasárnap délután a Millennium sörözősarnok különtermében Szathmáry Béla elnöklelte alatt ülést tartott. A borbélysegédek a gyűlésen az augusztus 21-én és 22-én tartandó országos borbélykongresszus elé terjesztendő memorandumot állították össze. A borbélysegédek követeléseik ezek:

1. Nyitás egész éven át reggel 8 órakor, vasárnap és ünnepnap 6 órakor.
2. Zárás egész éven át este 8 órakor, szombaton és ünnep előtti napokon 9 órakor.
3. Minden pirosetűs napon a zárás 12 órakor történjék, kettős ünnepnapokon pedig a második napon egész zárva legyenek az üzletek.
4. Minden mester, aki több segédet alkalmaz, köteles felváltva alkalmazottainak hetenkint valamelyik köznapon egy szabad délutánt adni.
5. Minden segéd egy órai ebédidőt kapjon.
6. Szakszervezetek és szakosztályok elismerése a mesterek részéről.
7. A segédek csakis tanult, illetve képesített mesternél dolgozzanak.
8. Háj munkájánál a se-

géd husz százalék fizetéstöbbletet kap. 9. Vasárnaponként a segédek nem mennek házhöz borotválni. 10. Az ország minden részén a segédek fizetése huszonöt százalékkal emeltesék.

Népgyűlés zavargásokkal

(Justh Gyula a tömeg ellen. — Interpelláció a képviselőházban. —

Távirati tudósítás.

Budapest, július 31.

A hetek óta hirdetett, szervezett és a reklámozás minden eszközével „népszerűsített” népgyűlést végre tegnap megtartották a fővárosban. A népgyűlésre nagy nehezen tudtak mintegy ötezer embert összehozni. A vidékről csak a legnagyobb erőfeszítés és távirati sürgetés után jött néhány függetlenségi polgár.

A gyűlés után, bár minden utcai tüntetést megtiltott a rendőrség, a résztvevők nagy tömege a Rákóczi-utra indult énekelve, jelszavakat kiáltva. A rendőrség kiküldöttjei szétoszlásra szólították föl a tömeget és mert a fölszólításnak semmi foganatja sem volt, megtörtént a szétoszlás. A rendőri beavatkozás dolgában a képviselőház mai ülésén interpelláció is volt.

A rendőrség beavatkozása nagyobb baj nélkül folyt le, egyetlenegy embert tartóztattak le, aki egy villamos kocsirol izgatott. A rendőrség egyes renitenskedőket megkardlapozott, de sérülés egyáltalában nem történt.

Fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

A gyűlés.

Délután négy órakor kezdődött meg a gyűlés. *Batthyány* Tivadar gróf nyitotta meg és utána *Justh Gyula* beszélt.

Utána *Bokányi Dezső*, majd *Barabás Béla* beszélt, aki azt mondta, hogy véleménye szerint a nép milliónyi tömegének jogokkal való fölruházásáért folyó küzdelemben ez az utolsó küzdelem, mert most győzelemmel kell végződnie.

Ezután *Krejsi Rezső dr.* a Választójogi Liga képviselője határozati javaslatot terjesztett elő, amelynek értelmében. Követelik, hogy a kormány a katonai javaslatoknak a napirendről való levételével haladék nélkül terjessze be az általános, egyenlő és titkos választójog javaslatát. Kimondja a népgyűlés, hogy e határozatát kérvényileg juttatja a képviselőházhoz.

A határozati javaslatot a népgyűlés elfogadta. Ezután még többen mondtak beszédet, mire *Batthyány* gróf elnök az üdvözlő táviratokról tett jelentést és a népgyűlést bekezesztette.

Szétkergetett tüntetők.

A gyűlés után oszladozó tömeg egy nagy része tömött sorokban a Rákóczi-utra igyekezett, de már a Baross-téren szétoszlásra szólította föl az éneklő és kiabáló tömeget *Katona Béla* rendőrfogalmazó. Szavának nem volt foganatja, a rendőrök pedig, a kik mellé és körülöt'e voltak, egyszerűen elsöpörte a tömeget, a mely így el tudott jutni az Aggteleki-utóig. Itt *Valentin Emil* rendőrfogalmazó és *Pausy Emil* felügyelő parancsnoksága alatt nagyobb lovas- és gyalogos rendőresapat várta a tüntetőket, a kiket a fogalmazó ismét szétoszlásra szólított föl. A fölszólításra nem hederített senki, mire a rendőrök parancsot kaptak a tömeg szétoszlására. Természetesen az történt, a mi ilyen szétoszláskor történni szokott: a rendőrök neki mentek az engedetlenkedő, gunyolódó tömegnek és e közben pörüljárt, nem egy ember, a kinek semmi része sem volt a zavargásban, hanem talán csak mint kíváncsi néző került oda. Sikoltozás, segítségkiáltás, nézőkodás, füttyülés hallatszott és eszeveszette menekült mindenki. A rendőri sajtóiroda ezt jelenti a tüntetésről:

A népgyűlés végeztével két-háromezer főnyi tömeg a Rákóczi-utra vonult, amelynek gyalogjáróját és kocsiútját is elfoglalva lármásan tüntetett. A rendőrség a tüntetőket többször fölszólította a szétoszlásra, de a fölszólí-

tásnak foganatja nem volt. A tüntetők a rendőröket *tettleg bántalmazták*, erre aztán elrendelték a tömeg szétoszlását. A rendőrök *karddal láttak a munkához* és csakhamar tiszta volt a Rákóczi-ut a tüntetőktől, a rendőrkard azonban sérülést nem ejtett senkin, úgy hogy a mentők beavatkozására nem volt szükség. A szétoszlás után mintegy kétszáz ember uja összesereglett, a *Justh*-párt elé akart vonulni, de ezeket a rendőrök kardhasználat nélkül szétoszlatták. A tüntetés folyamán mindössze egy előállítás történt, amennyiben *Weisz Jenő* fodrászsegédet előállították a VII. kerületi kapitányságra, mert a villamosról azt kiabálta le a tüntetőknél: *Üssétek le a rendőröket!* A fodrászsegédet igazolás után szabadon bocsátották, de megindították ellene az eljárást.

Interpelláció a képviselőházban.

A képviselőház mai ülésének végén *Lovászy Márton* interpellált a tegnapi rendőri föllépés dolgában.

Ismertette a vasárnapi népgyűlés lefolyását. A nép nyugodtan viselkedett a gyűlés után is. (Ellenmondás jobbról.) A rendőrség mindazáltal közéje vágott, ütlegelte és bántalmazta.

Polónyi Géza: A rendőrség is munkapárti. (Óriás zaj jobbról.)

Lovászy Márton: Az a meggyőződése, hogy a rendőrség felső utasításra vagdalkozott. (Zajos ellenmondás jobbról.) Azt kérdezi a miniszterelnöktől, hogy talán fél az általános választói jogtól. (Nagy derűtség jobbról.) Vagy azt a rendszert akarja meghonosítani itt, mint a melyet Horvátországban gyakorolt évtizedeken át. (Zajos éljenzés jobbról. Éljen Hédeváry.)

Elnök: A képviselő ur nyilatkozata mélyen sértő, ezért *rendreutasítom*. (Zajos éljenzés jobbról.)

Lovászy Márton kérdezi a miniszterelnöktől, hogy van-e tudomása arról, hogy ok és fölszólítás nélkül rohanta meg a rendőrség a nyugodt tömeget és ütlegelte, kérdezi továbbá, hogy kinek az utasítására járt el a rendőrség és hogy szándékozik-e a gyülekezési jogot biztosítani?

Héderváry Károly gróf miniszterelnök:

Nem szándékozik politikai nyilatkozatot tenni, mert itt most csak egy tüntetésről van szó.

Buchinger és társai az általános és nem tudja, micsoda választói jog dolgában (Zajos derűtség jobbról.) népgyűlésre kért engedelmet, a melyet meg is kaptak. A gyűlés után a nép egy része eloszlott, de körülbelül kétszázötven ember nem oszlott szét, hanem a Rákóczi-utra ment és elfoglalta az egész uttestet. Mivel pedig a mentre engedelmet nem kaptak és mert a rendőrségnek tudomása volt arról, hogy egy csoport, nem akart szétoszlani, a kiküldött rendőrtanácsos *nyolcszor szólította föl* a csoportot, hogy oszoljon el, de minden kérése hiábavaló volt. (Nagy zaj jobbról.) Azután a csoport nemcsak általános jelszavakat hangoztatott, hanem azt kiáltotta: *Le a hóhérokkal! Le a pribékekkel!* (Nagy zaj.) De még a rendőröket is ütlegelték és *nyolc lovas és gyalogosrendőrt súlyosan megsebesítettek*. Mindezek következtében a rendőrség rövid idő alatt szétoszlatta a népet. Sajnálatos, hogy ártatlanok is szenvedtek, de *okozói ennek azok, a kik a népet fölígatták*. (Zajos tetszés jobbról.) A Sip utcánál újabb rendzavarás történt és itt *Schmidt* rendőrfelügyelő meglátván a tömeg élén *nagyméltóságú Justh Gyula* urat, (Zajos derűtség.) olyképp szólította meg: „Kegyelmes uram bizton mehet, de ezt a tüntető tömeget nem tűröm.” *Justh Gyula* még tovább is ment a csoporttal, de mikor ő a Váci-körut elején kocsiára ült, a tömeg is szétoszlott. (Nagy derűtség jobbról.) Az interpellációra ezt feleli:

A rendőrség kötelessége a vagyon- és életbiztonságot megőrizni és a polgárok békéjét megővni, ezt meg is tette. A rendőrség semmiféle külön utasítást nem kapott, csak szabályai értelmében járt el. A gyülekezési jog dolgában semmi intézkedésre szükség nincs, mert a rend-

őrség a gyülekezést megengedte, de a zavargó tüntetést sem eddig, sem ezután megengedni nem fogja. (Hosszas zajos éljenzés jobbról.)

Lovászy Márton: Mint szemtanu előadja, hogy a néptömeg nyugodtan vonult be a Rákóczi-utra s a gyalogjárón haladt, míg csak a rendőrség rá nem tört. Egy 30—40 ezer főnyi sokaság... (Nagy zaj a jobboldalon. *Fölkiáltások*: Talán engednek belőle!)

Pongrácz János báró: Kenyeret suszenek!

Kovácsy Kálmán: Ne kiabálj, a te tót kerületedből is volt hetven kőműves! (Derűtség.)

Lovászy Márton: Ha a nép a miniszterelnököt s nem *Justh*ot, a védőerőt s nem a választójogot éljenzte volna, vajjon akkor is szétverték volna? A rendőrtiszt azt mondta *Justh Gyulának*; a kegyelmes urat átbocsátom. Hát azt hiszi a rendőrség s a miniszterelnök, hogy az utca csak a kegyelmes uraké? Ugy látszik, hiába kérnek garanciákat a mai rendszertől; a szabadság biztosítékait majd meg fogja szerezni a népparlament.

Héderváry gróf miniszterelnök: Azt hiszi, *Justh* meg lehet elégedve a tegnapi gyűléssel. Különben, — ugymond a szóló — vagyok én olyan barátja az általános választójognak, mint *Justh Gyula*. (Zajos helyeslés és derűtség a jobboldalon.) Ha a tömeg csak az általános választójogot éltette volna, nem lett volna semmi bántódása. A rendőrség tegnapi tapintatos viselkedése ismét bebizonyította, hogy a főváros vagyon- és életbiztonsága jó kezekben van. A gyülekezési jog biztosítására éppen elegendők azok a garanciák, amelyek a törvényekben megvannak. (Élénk éljenzés és taps a jobboldalon.)

A többség a miniszterelnök választát tudomásul vette.

VÁROS ÉS MEGYE.

Az anyakönyvi kivonati díjak és a jegyzők. A községi jegyzők régi vágya és kívánsága teljesült akkor, amidőn Aradvármegye törvényhatósági bizottsága közgyűlési határozattal átengedte az anyakönyvi kivonatokért fizetett díjakat az anyakönyvvezetői teendőket végző jegyzőkre. Váratlan és az érdekelt községi jegyzőkre kétségtelenül meglepő az a rendelet, amelyet most bocsátott ki *Khuen-Héderváry Károly* gróf belügyminiszter. A miniszter rendelete, amelyet valamennyi törvényhatósághoz intézett, *eltiltja az anyakönyvi hivatali díjaknak az anyakönyvvezetői jegyzők részére történő átengedését*. A vármegyeháza is meglepetéssel fogadták a miniszteri rendeletet, amely egyelőre nem okoz változást az eddigi gyakorlatban. A rendeletet a legközelebbi vármegyei közgyűlés elé terjesztik és újabb határozatot provokálnak. Addig azonban az aradvármegyei jegyzők még megkapják a közgyűlési határozat szerint nekik járó anyakönyvi kivonati díjakat.

Az Óvár-tér kiépítése. Az *Est* mai számában arról ír, hogy a jelzáloghitelbank és *Weisz Manfréd* ajánlatot tett Aradvárosának az Óvár-tér (Ferenc József városrész) kiépítésére, amely 23 millió koronába kerülne. A közlemény adatai tévesek, mert a konzorcium ajánlata még nem érkezett be a polgármesteri hivatalhoz. A hír tájékoztatatlanságát mi sem jellemzi jobban, mint az a kitétel, hogy az Óvár-teret már aszfalttal látták el. Az tény, hogy az érdekeltek exponensei már jártak Aradon, s tájékoztatták a dolog felől, azonban annak megvalósulásától még távol állunk.

Leleplezett inkognitó.

(Sándor szerb trónörökös Budapesten.)

Távirati tudósítás.

Budapest, jul. 31.

A Hungária-szálló emeleti erkélyéről szerény piros-fehér-kék zászló leng alá, a szerb osillagokkal. Valami balkáni uraság lehet itt. És csakugyan. Sándor szerb trónörökös lakik a szállodában. Vasárnap délben egy órákor a rendes belgrádi gyorsvonattal érkezett meg a keleti pályaudvaron, *Djonkujtch* kapitány hadsegédjével. Őfensége inkognitóban jött és erreigen nagy súlyt helyezett. Kétfogatú bérkocsin hajtatott a Hungáriába, ahol a portás rögtön fölismerte a szürkeruhás, hosszú fekete haju, cvikkeres fiatalembert. De őfensége határozottan ragaszkodott az inkognitójához.

D'Avola, Belgrádból, — ezt írta a bejelentőlapra. Az adjutáns pedig egy furcsa és olvashatatlanságú krikz-krakszszal jelezte titokzatoságát.

A magas vendégek az első emeleten elfoglalták a 109 és 110. számú szobákat és mikor kevéssel később az erkélyre fölropült a szerb nemzeti lobogó, őfensége szigorúan megtiltotta, hogy bárkinek is elárulják kilétét. Aztán átöltözött, fölvetett egy másik szürke ruhát és nagyszerűen bevonult az ebédlőterembe. Rövid ebédet ettek, az ajtótól balra, behúzódva egy sarokba. Tájékozatlan emberrel nehéz lett volna elhitetni, hogy ez a jelentéktelen külsejű, abszolút szürke, igénytelen fiatalember — a szerb trónörökös.

Ebéd után őfensége átüzent a szerb konzulátusra a főkonzulért. A főkonzul nem volt otthon és helyette *Vintrovics* konzul jelent meg *Schwarz* Benő dragománnal. Néhány percig időztek Sándor hercegnél, majd a fenség aludni tért, estefelé pedig kísérték a dunaparti korszóra és elvegyült a tarka emberáradatban. Nem ismert rá senki.

Ma reggel szobájában fogyasztotta el a reggelit, aztán bérkocsin kihajtatott a Déli vasuti pályaudvarra. Tizenegy óra tájban visszajött két nővel. Egy fiatalabbal és egy idősebbel, akik tömörkedés podgyással jöttek és megint csak rejtélyes neveket írtak a bejelentőlapra.

Egy fővárosi estilap munkatársa ma délben kihallgatásra jelentkezett őfenségénél. De nem juthatott eléje. Lehetetlen. Őfensége nem fogad senkit. Őfensége meg akarja őrizni inkognitóját. A szárnysegéd, *Djenkujtch* kapitány, egy jól öltözött, civilruhás délceg ur, azonban nem titkolhatja tovább kilétét.

— Tegnap délben a rendes vonattal érkezünk Belgrádból, kizárólag magánügyben. Jelezve volt ma délelőttre *Heléna* szerb királyi hercegnőnek Olaszorszából Budapestre való megérkezése és őfensége itt kívánja bevárni a hercegnőt. A hercegnő délelőtt 10 óra 15 perckor érkezett. A pályaudvaron vártuk, együtt jöttünk a hotelbe, de a hercegnő podgyaszát mindjárt ki is vitették a keleti pályaudvarra, mert délután három óra husz perckor a rendes gyorsvonattal hazautaztak.

Heléna hercegnőt pár nappal ezelőtti jegyezte el *Raconigiben* *Konstantin* orosz nagyherceg a hatalmas cár öccse. A boldog menyasszony most megy haza az eljegyzésről és Sándor trónörökös Budapestre eléje utazott.

A hadsegéd visszament őfensége szobájába, mert soron van az inkognitó-program következő pontja; az ebéd. Pár röpke perc és csakugyan megjelennek a folyosón a következő hölgyek és urak:

Egy alacsony, drapp vászonruhás, egyszerű fekete szalmakalapos, markáns, de bájosarcu, már nem nagyon fiatal hölgy. (*Heléna* hercegnő.)

Egy talpig feketebe öltözött, cvikkeres, ma-

gas, vörösarcu matróna. (*Heléna* angol palotahölgye.)

Egy alacsony, szürke nyári ruhás, dus fekete haju, cvikkeres, borotvált, kissé megörnyedt, de nagyon igénytelen fiatalember. (Sándor trónörökös.)

Egy csinosan öltözött, civilruhás kapitány. (A trónörökös első és egyetlen hadsegéde.)

Az ebédlő külön szobájában egyszerű menü várja őket. Ebéd után rövid szieszta, aztán elindulnak — a keleti pályaudvarra és onnan egy külön első osztályú szakasban Belgrádba.

VIDÉK.

Főispáni beiktatás Gyulán.

— Idősb Kéry Gyula installációja. —

Távirati tudósítás.

Békés-Gyula, július 31.

Gyuláról jelentik: Békésvármegye új főispánja, id. Kéry Gyula tegnap érkezett meg a vármegye székhelyére, Gyulára. A megye területén lévő vasuti állomások zászlódiszt öltöttek. A tisztelgők küldöttsége üdvözölte a főispánt és felszállva a vonatra, Gyulára kísérték, ahol a városi tisztviselői kar, a képviselőtestületi tagok és nagyszámu közönség élén *Lovich* Ödön dr. polgármester intézett üdvözlő beszédet a főispánhoz. Válaszában a főispán kijelentette, hogy életének legszebb napja ez, midőn hazajött szeretett városába.

A pályaudvarról a főispán a polgármesterrel hosszú kocsisor kíséretében, amelynek élén a város főkapitánya hajtatott, a városi tanács által a főutcán emelt diadalkapun át és a zászlókkal diszitett házak sorfala között a vármegye házára vonult, melynek dísztermében a vármegye tisztikarának élén *Ambrus* Sándor alispán tolmácsolta a tisztikar érzelmeit a főispán előtt, ki nem mint idegen, hanem mint a vármegye helyzetének, viszonyainak és közigazgatásának alapos ismerője jött körükbe. A főispán válasza mély hatást tett a tisztikarra, amely a főispánt lelkesen megéljenezte. Este a főispán tiszteletére lakoma volt a békésvármegyei kaszinóban.

A beiktatási közgyűlés ma reggel kezdődött a templomokban tartott hálaadó istentisztelettel, mely után a vármegyei háza díszterme és karzata zsufolásig megtelt közönséggel, köztük a szomszédos vármegyék és városok küldöttsége. A főispánt küldöttség hívta meg a közgyűlésre, aki törvényben előírt esküt letéve, folytonos éljenzés és taps között oly nagyhatású beiktató beszédet mondott, aminő általános vélemény szerint még nem hangzott el Békésvármegye székházában. *Dániel* Sándor dr. főjegyző üdvözlő beszéde után a főispán harminc küldöttség tisztelgését fogadta. Délben 300 teritékű díszebéd volt.

Ünnepelt főesperes-plébános. Szép és lélekemelő ünnepet ült július 29 én, szombaton este és 30-án vasárnap Ujarad községe. *Kristofcsák* Gyula lekeri apát, főesperes, szentszéki ülnök, ujaradi plébános ünnepelte áldozáságának 50 éves jubileumát. Az ünnepély lefolyásáról az alábbiakban számolunk be:

Szombat este 8 órákor gyülekezett az ünnepelő közönség a község házában, ahonnan a hatalmas emberáradat fáklás és lampionos menetben vonult fel zeneszó mellett az ünnepelt lakása elé. Az egész utvonat ki volt világítva. Két lelkes ifju tanító vitte a hatalmas transparentet, amelyen a következőt lehetett olvasni: 1861. Ezen *Kristofcsák* Gyula. 1911. Mikor a hatalmas tömeg az ünnepelt lakása elé ért, *Reiner* Károly ujaradi kántor és karnagy vezérelése alatt a 80 tagból álló dalárda rázendített „Schubert” gyönyörű „Himnusz az éjhez” című

énekére; melynek elhangzása után *Philipp* János országgyűlési képviselő keresetlen szavakat intézett a jubiléshoz. Ezután következett a jubileumi dal, mely alatt a szemközt lévő *Ter-najgó* dr. féle gyógyszerár előtt annak tulajdonosa, valamint a templom keresztje előtt is váltakozó fényű, gyönyörű görögtűz-világítást rendezett. Utána az ünnepelt magasztos, szép szavakban megköszönte a lelkes ovációt. Könyekig megható volt, mikor az ősz leikpásztor ablakából kihajolva, köszönte meg hűveinek irányában tanusított szeretetüket és ragaszkodásukat. Zugott az egész utca az éljenzés, mire rázendített a dalárda a *Beethoven* „Mi szép az éj” című dalra. Ezután a menet visszaindult a község házához. Másnap már reggel 5 órákor végigjárta a zenekar a főutcát. Az összes hivatalok, egyletek, testületek ismét a község házából indulva, lobogók alatt felvonultak a 8 óras aranymisére, amelyet a legfényesebb és teljes papi segédlettel maga a jubiléns celebrált és magyar, valamint német nyelven, könnyezve intézett megható beszédet a jelenlévőkhez. Mise alatt a kórus zenés misét adott elő és *Grad-nalca* *Lobinnger* *Viktorné* főhadnagyné és *Weil* *Károly* szikvizgyárosné gyönyörű duettet énekeltek. Offertoriumra pedig özv. *Angl* *Andorné* *Schubert* gyönyörű „Ave Mária”-ját adta elő kedves és szívhez szóló hangjával. *Benediktus*ra a hölgykar és pedig *Dolja* *Demeter* adótiszt neje, *Schrempf* *Riza*, *Hohn* *Erzsike* tanítónők és *Weil* *Károlyné* szintén szép énekben gyönyörködtették az áhitatos közönséget. *Agnus Dei*-re ismét *Lobinnger* *Viktorné* *Cherubinnek* remek alkotását oly szépen és oly precizitással adta elő, hogy az egész hallgatóságot bámulatba ejtette. A *Kart* *Reiner* *Károly* kántor dirigálta, az orgonát pedig művészi tudással *Straub* *Gyula* besztercebányai felső leányiskolai igazgató kezelte. Mise után fél tizenegy órákor mentek a különböző hivatalok, egyletek és testületek hódolatukat kifejezni a jubiléshoz. A küldöttségeket igazi szeretettel vendégelték meg a jubiléns házában. Délben 1 órákor küldöttség ment a jubilénsért, meghívták a díszebédhez, mely a *Martini*-féle sörösnök izlésesen diszitett nagytéremben volt és körülbelül 120-an vettek részt. Az első toasztot a jubiléns mondotta a királyra és a pápára. Utána *Schäffer* *Béla* főszolgabíró a jubilénsét éltette. Ezután *Mayer* *K. János* zádorlakai plébános a papság nevében üdvözölte. *Allersdorfer* *Julián* katonalelkész pedig szintén a jubilénsra emelte poharát. Még igen sok beszéd hangzott el az ünnepeltre.

Üdvözlő leveleket a következő intéztek az ünnepeltre: *Zichy* *János* gróf vallás és közoktatásügyi miniszter, *Csernoch* *János* kalocsai érsek, *Glattfelder* *Gyula* dr. csanádi püspök, *Majláth* *Gusztáv* gróf erdélyi püspök, *Béla* *Fekete* *Miklós* Aradi tábornok, *Borchmann* *Mária* tartományfőnöknő *Temesvár*, *Mária* *Reginalda* zárdafőnöknő, *Guta* *József* felsőbb leányiskolai igazgató *Arad*, *Ábrai* *Lajos* nyugd. felsőbb kereskedelmi isk. igazgató, *Csepregy* *Imre* dr. pápai kamarás, püspöki titkár, *Hold* *Adám* lippai esp. plébános, *Bürger* *Ferenc* jegyző *Zádorlak*, és még sokan mások. Táviratok érkeztek a következőktől: örgróf *Pallavicini* *Adolf* és családja, *Báró* *Noposáné* és örgróf *Pallavicini* *Ede* és neje, *Kabdebó* *Gergely* volt temesi főispán, *Lakatos* *Ottó* minorita rendfőnök, *Fehér* *Alfréd* házfőnök, *Radnai* zárdá, *Koch* minorita tanár *Bpest*, *Bauer* katonok *Temesvár*, *Ferenczy* *alispán* *Temesvár*. *Bolyos* *Alajos* főbíró, *Lippa*, *Somogyi* *Gyula* dr. felsőkeres. isk. igazgató, *Arad* stb. stb.

MULATSÁGOK.

(=) Az Aradi Máv. Dalegylet augusztus 6-án vasárnap délután Gyulán, a Gödöcs-népkertben, részben a kecskeméti földrengés okozta károsultak s részben a dalegylet pénztára jávra a nagyváradi 101. gy. ezred zenekara közreműködése mellett népünnepélyt, este 7 órákor a színházban, a nagyváradi Szigligeti színház kiváló primadonnája az aradi származású *Csák* *Vilma* urleány és *Mayer* *Tóni* budapesti kabaré-művész közreműködése mellett a Dalegylet nagyszabású hangversenyt rendez.

Sulkovszky hercegnő vőlegénye Aradon.

(Smettow gróf a polgármesternél. — Bonnyodalmak a házasság körül. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 31.

Sulkovszky Ida hercegnőnek, Tagányi Sándor dr. elvált feleségének vőlegénye ma váratlanul megjelent Aradon és az illetékes hatósági faktoroknál az iránt érdeklődött, hogy mikor vezetheti már oltárhoz ifju szőke menyasszonyát, akinek tartózkodási helyét talán csak ő ismeri. Ismeretes az a harc, amely az utóbbi hónapokban kifejlődött Sulkovszky hercegnő körül. A hercegnő, akit tudvalevőleg tékozlás címén gondnokság alá helyeztek, az anyjával Berlinbe utazott és ott megismerkedett Smettow Bernát gróffal, aki már nem ifju, de aki úgy látszik mégis lángra tudta lobbantani a különben is könnyen hevülő hercegasszony szívét.

A gróf megkérte a hercegnő kezét és az idősebb hercegasszony bele is egyezett a házasságba. Azonban a főúri világban nem mindig elegendő, ha az anya egyezik bele a frigykötésbe. Nagyon gyakran megesik, hogy az anyánál fontosabb személy: a gondnok is beleszóval a szerelmi rigénybe. Itt is így történt. A fiatal hercegnő személyi gondnoka: Halicky Árpád megtudta a készülő házasságot és azonnal tiltakozását jelentette be az aradi árvaszéknél. A gondnok az árvaszékhez beadott folyamódványában a leghatározottabban ellenezte a házasságot azzal az indoklással, hogy Smettow gróf számítárból, anyagi haszon szerzése végett akarja nőül venni a gyöngye elméjű hercegnőt.

— Smettow gróf — írta a gondnok — egyébként sem olyan férfi, akire a hercegnő sorsát rábizni lehetne. [Kalandor férfi ez a gróf és a berlini büntetőtörvényszék egyszer már le is tartóztatta csalás miatt.

Erre a beadványra Sulkovszky hercegnő anyja válaszolt és azt kérte, hogy az aradi árvaszék fossa meg Halicky Árpádot a gondnoki jogoktól, s rendeljen ki új gondnokot. Kétségtelenül azt kérte, hogy szüntessék meg a fiatal hercegnő magyar honosságát, mert a német birodalomban él és ott akar polgárjogot szerezni.

Az aradi árvaszék nem látott tisztán e családi háborúság indító okai körül s ezért úgy határozott, hogy az ügy összes iratait fölterjeszti a belügyminiszteriumhoz: hadd döntse el az, hogy lehet-e felesége Sulkovszky hercegnő Smettow grófnak? A belügyminiszterium aztán a németországi magyar osztrák nagykövetség útján információkat szerzett a grófi vőlegény előéletéről és úgy találta, hogy kriminális cselekedetek nem tartoznak Smettow gróf multjának lapjait. A belügyminiszter ezek után visszaküldte az iratokat az aradi árvaszékhez azzal az utasítással, hogy most már ő döntson a házassági kérelem fölött. Alig, hogy az ügy iratai visszaérkeztek Aradra, tegnap váratlanul megjelent itt Smettow gróf az ügyvédjével, Káldor Gyula dr. ral. Bemutatkozott Varjassy Lajos dr. polgármesternél és informálta ügye állásáról. Urbán Iván főispán is kereste a gróf, de a főispán simándi birtokán tartózkodott és így csak telefonon tudott vele érintkezni. Joó Béla aradi árvaszéki ülnöknél, az ügy előadójánál is járt a gróf és kérte őt, meg az illetékes tényezőket, hogy minél előbb intézzék el házassági kérvényét.

A gróf látogatása napján érdekes beadvány is érkezett az aradi árvaszékhez. Halicky Árpád gondnok készítette ezt az írást, amely újabb fordítás a gróf és a hercegnő szerelmes szívének. Elmondja Halicky, hogy Helekessel

bonni ügyvéd, akit a németországi hatóságok Sulkovszky József herceg gondnokaként rendeltek ki, kijátszotta a törvényt és ravasz módon megszerezte Sulkovszky Ida hercegnőnek a gótai nagyhercegség területén a német állampolgárságot. A beadvány szerint Helekessel azon a címen, hogy ő a fiatal hercegnő apjának, Sulkovszky Józsefnek gondnoka, megtevesztette a német hatóságokat. Ugy tüntette föl önmagát, mintha a hercegnőnek is gondnoka volna és beleegyezését adta, hogy a hercegnő német polgárjogot szerezzen. Ennek alapján Sulkovszky Idát föl is vették a gótai nagyhercegség polgárai közé. Amint Halicky Árpád erről a ravaszságról értesült, azonnal beadványt intézett a német birodalmi kormány — tanáchoz és a hercegnő polgárosításának megsemmisítését kérte. Egyben arra kéri az aradi árvaszéket, hogy amíg a birodalmi kormány-tanács nem dönt ebben az ügyben, addig ne határozzon a hercegnő házassági kérelme fölött.

Halálos autobusbaleset.

— „Könnyebb sérülés“ — mondja a rendőrség. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 3.

Mócz János, Sarló-utca 35. szám alatt lakó napszámos tegnap tíz órakor meghalt az aradi kórházban. Ez az a Mócz János, akit szombat este tíz óra után a 7-es számú autobus, a Boros Béni-tér sarkán, a Dengl ház előtt elütött és a kiről az inspekciónak rendőrmester, miután telefonon beszélgetett a szerencsétlenséget bemondó rendőrrel, azt jelentette a szerkesztőségnek, hogy csak „könnyebb fajta sérülés történt“, mert Mócz az elgázolás után még „beszélt a rendőrrel“. Így írtuk meg az eseményt, a rendőrség adatai alapján. Most aztán felháborodni illenek és a rendelkezésünkre álló minden erővel a rendőrséget kellene ütni, a miért az ő asszisztenciája mellett megtörténhetett mindaz a botrány, amely Mócz János sérülését és elhalálását szégyenletes kulturbotránnyá tette. Nem tesszük meg. Csak elmondjuk, hogy a közönség életveszélyes szerencsétlenség idején milyen oltalomban részesül a hatóság részéről és ebből maga is megalkothatja az ítéletét és eldöntheti, vajjon mekkora bizalommal viseltethetik a hatóság iránt.

Szombat este 10 órakor a 7-es számú autobus elindult a vasúti állomásról. A gépet Simkó Bálint soffőr vezette és Farkas Mózes kalauz foglalt rajta helyet. A Radnai uti megálló körül áttért a Boros Béni-tér sarkára. Itt is megállt. A kocsik közelében — a rendőrségnél felvett jegyzőkönyvet idézzük — egy ittasnak látszó alak tántorgott. Egészen közel jött a kocsihoz, melynek soffőre túlköve jelt adott és és meg is indított. Egy méternyi haladt, mikor a tántorgó alakot elütötte. A soffőr nyomban fékezett, sikerült a hatalmas kocsit elejét balra elfordítani, de azt már nem tudta megakadályozni, hogy Mócz János ne kerüljön az első tengely alá, mely aztán elvégezte a maga dolgát. Csak mellékesen említjük meg, hogy a jelenetnek a Dengl-ház első emeleti ablakából szemtanúi voltak és egy úri embernek arra a kérésére, hogy vegye fel a kocsira a sérültet, ezt felelte:

— Vegye fel az ur!

Ez ehhez az eseményhez kitűnően hozzáillik. Mócz Jánost kibuzták a kocsik alá. Egy negyed óráig feküdt az aszfalton, míg az első rendőr megérkezett. Ez megkérdezte, hogy hívják, hol lakik, mi a foglalkozása és mi történt vele? Ezután a gyógyszerész keltette fel és annak telefonján azt jelentette a központi ügyeletes őrmesternek, hogy autobus elgázolás történt, az elgázoltal beszélt és könnyű sérülést állapított meg rajta. Egy negyed óra telt el kínos várakozással és ekkor végre megjelent a

mentőköcsi — rajta két tűzoltó mentővel. Felvették Mócz Jánost a kocsira, bevitték a kórházba. Ott egy óra mulva elvesztette az eszméletét, többé nem is tért magához, reggelre meghalt. A kórházban a boncolásig nem tudták megállapítani a halál okát. Valószínűnek mondták, hogy Mócz agyrázkódást szenvedett.

Az autobus tehát halálos végű balesetet okozott. Ugy egymagában, anélkül, hogy egy rendőrszemen kívül bárki asszisztált volna neki. Ami a rendőrség és az autobus közti jogviszonyt illeti, ebből a halálos balesetből kifolyólag, most nem ide, hanem az ügyészségre tartozik. Majd a bíróság tisztázza: vajjon a részeg Mócz ment-e neki a gépkocsinak, vagy fordítva történt-e? Ami azonban a „könnyű sérüléseket szenvedett“ Mócz és a rendőrség közti viszonyt illeti, ahhoz már van szavunk.

A rendőrségen állandó szolgálat van. A központban egy rendőrtiszt és rendőrtisztiszt folytonos ügyeletes szolgálatot teljesítenek azért, hogy a közönség élet és vagyonbiztonsága egy pillanatra se maradjon érintetlenül. Epen ezért a tiszt orvosok közül az egyik szintén ügyeletes szolgálatot teljesít és a nap minden pillanatában tudja az ügyeletes tiszt, hogy az orvos hol tartózkodik és szükség esetén köteles őt telefonon szolgálatra berendelni. Az ügyeletes tiszt és orvos kötelessége, hogy a tudomására jutott balesetnél nyomban megjelenjen és a szerencsétlenül járt embert első segélyben részesítsék. A rendőrtiszt kötelessége, hogy maga győződjék meg a baleset színhelyén a sérülés minőségéről.

Köteles megjelenni, hogy a szerencsétlenül járt embernek segítségére, oltalmára legyen, hogy dokumentálja a rendőrség humanitarius voltát. Megjelenése azt bizonyítja, hogy a közönség nem áll támasz nélkül, ha valami baj éri, hogy kultur államban él s hogy ennek a városnak tisztviselői ismerik kötelességeiket.

Az aradi rendőrség eddig így is gondolkodott. Ha baj, vagy szerencsétlenség történt elsőnek volt a helyszínen éjjel és nappal. Az aradi rendőrtiszt úgy van nevelve, hogy egész nap végezze munkáját, de azért amikor beül az ügyeletes szobába, akkor se érezzen fáradtságot és ne érezze, hogy ő más, mint a nagyközönség szolgálatára álló barát, akiben megbízhatik és akinek oltalmát, segítségét igénybe veheti.

Szombat este Mócz Jánost elütötte az autobus. Egy közrendőr állapította meg, hogy „könnyebb fajta sérülést szenvedett“ Sem az inspekciónak rendőrtiszt, sem az inspekciónak rendőrorvos a szerencsétlenség helyén meg nem jelent. Az orvos nem is jelentette meg, mert őt a balesetről senki nem értesítette. Nem értesítette, mert a rendőrtiszt nem tartotta érdemesnek, hogy egy autobus elgázolás színhelyére kifáradjon este tíz óra után.

A kánikula kinzó melege pusztulással fenyegette az utcájárót. A napszúrás, a hőség leselkedett minden napsugárban. Szerencsére Aradon a melegnek áldozata nem volt. De félelemmel és borzalommal gondolunk arra, hogy mi történne azokkal, akik az utcán összeesnének, ha az ügyeletes rendőrtiszt arra sem tartja érdemesnek őket, hogy kimenjen és árnyékos helyre vitesse a szerencsétleneket. Ha ennyi humanizmus nincs az aradi rendőrségben, akkor enyhe kifejezéssel élve, ez nagyon elszomorító.

TANÜGY.

(—) Tanári áthelyezés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Elek Oszkár dr. sümegei állami alreáliskolai r. tanárt az aradi állami főreáliskolához helyezte át. Elek dr. évvel ezelőtt már tanított a főreáliskolában, ahonnan Sümegre, majd később Egerben helyezték át. Itt azonban a klerikális áskálódás miatt nem volt maradása. A kongregációs kollégái denunciálták a liberális gondolkozású, nagy képzettségű tanárt, akit a besugók árulkodására Barkóczy sietve helyezett vissza Sümegre.

Megszüntetik az aradi árvaházat?

(Városatyák látogatása a lelenceknél.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 31.

Emlékeztet még, hogy a gazdasági szék a minapában megbizta Schwarz Zsigmond és Koch Dániel törvényhatósági bizottsági tagokat azzal, hogy nézzék meg a gondozó szülőknél elhelyezett lelenceket. Régi vita és újabb alapos megfontolás tárgya ugyanis, hogy a város fönntartsa-e továbbra is az árvaházat, vagy pedig az árvagyermeket, — amint az részben már az állami lelenceknél is szokásban van — erre vállalkozó nevelőszülőknél helyezték el. Hogy melyik rendszer a jobb, modernebb, az árvagyermek nevelésére alkalmasabb, ennek megállapításában részt adott a törvényhatóság a gazdasági széknek, mely két tagját küldte ki azzal a megbízatással, hogy az ilyen nevelésbe kiadott lelenegyermekeket látogassák meg.

Schwarz Zsigmond és Koch Dániel bizottsági-tagok megfeleltek a reájuk rótt megbízatásnak és annak eredményéről részletes jelentésben számoltak be a gazdasági széknek, amely ma Lőcs Rezső gazdasági tanácsnok elnöke alatt tartott ülésén foglalkozott a kiküldöttek jelentésével. A jelentés kétségtelenül első sorban szolgál alapjául az árvák további elhelyezésére vonatkozó elhatározásnak.

Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott ebből az alkalomból Schwarz Zsigmonddal, aki jelentéséből, illetve kiküldetése eredményéről a következőket mondotta telve lelkesedéssel és szeretettel az eszme iránt:

— A lelenegyermekek elhelyezése — amint ezt a megvizsgálásunkra bizott helyeken megállapítottuk — a családi életet a legeszményibb módon megvalósítja az árvák számára. Három gondozó családnál jártunk, ahol összesen öt gyermek van már évek óta nevelőben. Mondhatom, hogy tapasztalataink nemcsak kielégítő, hanem igazán ideálisak.

— Az egyik helyen, egyazon családnál három árvagyermek van gondozásban: egy 12 éves fiú és egy 11, illetve 6 éves leány. A három árva édes testvér. Az egész családot ott-hon találni. A gyermektelen nevelőszülőket a három árvagyermek olyan meleg szeretettel vette körül, amely semmivel sem marad mögötte az édes szülők iránt tanusítható szeretetnek. Igazán olyan benső szeretettel és ragaszkodással futottak a gyermekek nevelőszüleikhez, odahúzódtak a nevelőanyjukhoz, belecimpaszkodtak szoknyájába, karjába, amely mindenkit meghathatott. Szívhez szóló, jóleső látvány volt ez és szinte önkéntelenül a kis csibéit védelmező tyukot juttatta eszünkbe.

A legidősebb fiú polgári iskolába jár, tiszta jeles tanuló és külön föl fogjuk hívni rá a polgármester figyelmét: talán kaphat ösztöndíjat.

— A másik helyen egy nyolc esztendőes árvalány van gondozásban. A gyermeket nem találtuk otthon. A lakásban uralkodó példás rend, csodálatos tisztaság és barátságos egyszerűség arról beszélt, hogy az itt élők kedves és jó emberek. Valóban azok is. A gondozóanya úgy beszélt kis nevelt leányáról, ahogyan csak édes szülő becézett kedvencéről beszélhet. Ugy magasztalta a kis lány jó tulajdonságait, úgy büszkélkedett vele, olyan örömmel emlégette, hogy szinte mi is vele lelkesedtünk és örültünk. Elmondotta a derék asszony, hogy a kis leány soha nincs felügyelet nélkül. Ott jártunk alkalmával a kisleány játszani volt, de akkor is az asszony nővérének felügyelete alatt.

— Végül a harmadik helyen, ahol jártunk, a gyermek asztalosinas. Megkérdeztük: hogyan van megelégedve helyzetével. Eleven eszű, értelmes fiú, nyugodtan, világosan válaszolt; megfelelően, jól bántak vele, a mesteriségéhez van kedve, örömmel dolgozik, nagyon megelégedett. És ezt nemcsak mondta, hanem meg is látszott rajta: jólét, egészség, munkakedv sugárzott le róla. Gazdasszonya is szeretettel beszélt a fiúról, aki szorgalmasabb, igyekvőbb a többi inasnál, példaképül szolgálhat azoknak.

— Ezek a reánk bizott három helyen tett látogatásunk tapasztalatai, amelyekről így tettünk jelentést. Jelentésünkben persze levonjuk a konkluziót is. És ez a konkluzió, amint már fentebb elmondtam, az, hogy a nevelőszülőknél elhelyezés ideális családi életet teremt az árváknak. Azt a lelkinvelést, amelyet ennél az öt, meleg, szerető családiéletet élő árvánál tapasztaltunk, az árvaház tömegnevelésében lehetetlen megadni. A gyermek jövő viszonyainak megfelelő körülmények között van: egyszerű polgárcsalád körében, ahol nem kényeszeritenek reá más minő életmódot, pályaválasztást, mint aminőhöz kedve, hajlama van. Ez a nevelés csak hasznos polgárokat adhat a hazának. Végző következtetésünk az és nem is lehet más, mint hogy ilyen körülmények között, amikor a családi nevelés ennyivel jobb és előnyösebb bűn az árvaház fenntartása.

Gyermekek szanatóriuma

— Avató-ünnep Balaton-Almádiban. —

Távirati tudósítás.

Balaton-Almád, július 31.

Tegnap vasárnap megtörtént Balaton-Almádiban a gyermekszanatórium fölavatása. Az elhagyott gyermekek szanatóriumát, a melyet az egyesület védőjének, Hohenberg Zsófia hercegnőnek nevére Zsófia-szanatóriumnak neveztek el, tegnap délelőtt avatta föl Zichy János gróf kultuszminiszter, az egyesület kormányzó-elnöke.

A fölavató-ünnepségre a reggeli gyorsvonat két különkocsiján utaztak le a minisztériumok és törvényhatóságok képviselői és mindazok, a kik a gyermekmentés nagy munkájában aktív részt vesznek. A kultuszminiszter Szabadbattyánban szállott a vonatra, a hová fehérmegeyi birtokáról automobilon utazott. A vonat tizenegy óra után érkezett Balaton-Almádiba, a hol már százakra menő közönség várta a fővárosi vendégeket. Marx János, az államvasutak elnökigazgatója az avatóünnepségre való tekintettel a gyorsvonatot kivételesen megállította Almádiban és levitette egészen a szanatórium elé is. Az érkezőket Óváry Ferenc országgyűlési képviselő, a Balaton-Szövetség elnöke fogadta. A minisztert és kíséretét a Hymnus éneklésével üdvözlötték.

A szanatórium nagy előcsarnokában apró, kékruhás, sápadt arcu, csenevész testű gyermekek állottak sorfalat: az egyesület első ápolójai, akik négy nappal ezelőtt költöztek az intézetbe és ezek bizonyították legmeggyőzőbben, hogy milyen nagy és fenséges hivatást teljesítettek mindazok, akik a Gyermekszanatórium létesítésén fáradoztak. A kis pácienseken egytől-egyig meglátszik, hogy a betegségüket a hiányos táplálkozás, a gondozás és ápolás hiánya okozta. A legtöbb angolkóros és vészegény. Valamennyi arcán viseli a nyomorúság, szegénység és elhanyagoltság bélyegét. Ezek a kis mártírok még mosolyogni sem tudnak úgy, mint a hogyan az egészséges, védett gyermek. Ha az ember megszólítja őket, félénk bizalmatlansággal huzódoznak vissza s a sze-

mük konokul a földre szegeződik. Csak a mikor hosszabb ideig simogatják a kis kócos fejüket, beesett sovány arcockájukat, vetik föl csodálkozva tekintetüket, mintha el sem akarnák hinni, hogy a barátságos szó, a simogatás nekik szól.

A felavató ünnepség misével kezdődött amelyet Rada István veszprémi kanonok celebrált a szanatórium kis kápolnájában. A mise után Hunkár Dénes főispán, Ruffy Pál miniszteri tanácsos, Komjáthy László dr. polgármester, Joó plébános és Fülöp József bíró mondott üdvözlő beszédet a miniszterhez. Aztán előlépett egy barnahaju fiúcska, a szanatórium egyik ápolója és megköszönte a szenvedő gyermekesereg nevében azt az önfeláldozó munkásságot és gondoskodást, amit a kultuszminiszter és segítő társai az érdekükben kifejtettek. A minisztert annyira meghatotta a kis fiú köszönete, hogy lehajolt hozzá, magához ölelte és homlokon csókolta. Sebők Vilma tartományi rendfőnöknő szólott még a miniszterhez, igérvén, hogy a szegény gyermekeket örömmel és lelkiismeretesen fogja gondozni, Végül Lőrinczy György olvasta fel költeményét, amelyet az avatásra írt. Azután a miniszter mondott beszédet, amelyben megköszönte azt a támogatást, amelyben a társadalom részesítette. A többi között ezt mondta:

— Minél kultiváltabb az emberi lélek, annál inkább közelíti meg a gyermeket. Azokkal a gyerekekkel, a kiket a gondviselés sújtott azzal, hogy egészségüktől megfosztotta és ezzel fizikai fejlődésüket megakasztotta, még nagyobb szeretettel kell bántani, mint az egészséggel, ép testűvel. A szívünkre kell őket szoritani, lelkünk egész hevével, hogy ne érezzék, milyen mostohán bánt el velük a sora, hogy pótoljuk, amennyire tudjuk a veszteséget szeretetünkkel.

Azután megígérte, hogy a megkezdett munkát örömmel fogja folytatni s az lesz a főtörekvése, hogy a Balaton mindkét partján és másutt is, mindenütt, a hol szenvedő gyermek van, szanatóriumokat emeljen, hogy megmentse a nemzet legnagyobb kincsét: a gyermeket.

A tapssal fogadott beszéd után a minisztert Fodor Oszkár dr., az egyesület középonti igazgatója kalauzolta végig a szanatóriumon. Szellős, világos, napsugaras épület. Négy nagy hálóterme van, amely egyelőre hatvan gyermekre van berendezve. Hooptner Guidó műépítész, aki a jótékony célra való tekintettel teljesen ingyen tervezte és építette a szanatóriumot, arra törekedett, hogy az épület első-sorban célszerű legyen, berendezésében és elhelyezésében egyaránt.

Délben a Hattyu-szállóban banket volt, amelyen igen sok felköszöntő és szép beszéd hangzott el. Pezsgóbontáskor a miniszter indítványára üdvözlő táviratot küldtek a királynak és Zsófia hercegasszonynak, az egyesület fővédőjének.

A vendégek este nyolc órakor utaztak vissza Budapestre.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— — — — — 151

Költözködők figyelmébe!
 Villamos világítással berendezéseket
csillárokkal
 együtt kedvező ártételek mellett szerez és szállít
KOCH DÁNIEL
 villamoscsengő és telefonberendezési vállalat
 Arad, Deák Ferencz-u. 42.

Női lüszter, gummi és tavaszi felöltőt már 10 kor-tól
 vehet nagy választékban
Schwartzberger Manó
 női confectió áruházában 2671
 ARAD, Vörösmarty-utca 3.
 Őszi újdonságok naponta érkeznek.

Telefon 615. Az orsovai halhoz.
BREGER I.
 Árpád-tér 5. sz.

Értesitem az igen tisztelt közönséget, hogy üzletemet a Szabadság-érről, Árpád tér 5. szám alatti zsidó templom épületben levő sarok üzletbe helyeztem át. Egyben értesitem a n. é. közönséget, hogy az új üzletemben sokkal olcsóbban árusítom a legfrissebb tiszai halat, mint a régi üzletemben. Pénteken a piacon a halak Arad tetején le lesznek szállítva. Ma friss tiszai halküldemény érkezik. Midőn a n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönöm, kérem, hogy részemre azt az új üzletemben a jövőben is fenntartani sziveskedjenek. Pénteken estétől szombat estig zárva.
 Tisztelettel
Breger I.
 2758

Ősz haj nincs
 Minden haj megkapja eredeti szí-
 nét, ha azt naponta egyszer
HAIRREGENERATORRAL
 megnedvesítjük.
 Nagy üvege ára 2 korona. Főraktár:
Földes Kelemen
 gyógyszerifára Aradon.
 8 üveget ingyen láda és csomagolással bérmentve küld. 1524

Husserl Manó
 Arad, Szt. Pál-utca 11. sz.
 Telefon 348. szám.
 Csatornázás és vízvezeték szerelő bádogos. Készítmő-
 dern butor veretét Fém-
 csiszolás, galvanizálás.
 (Nikkelezés, vörös és sár-
 ga rezezés, horgonyozás,
 ónozás, aranyozás, ezüs-
 tőzés.) 3841
 Galvanoplasztikai munkák

Ne mulassza el
 mielőtt óra- és ékszer-
 szükségletét beszerezné
 felkeresni vételkény-
 szer nélkül
Vogel László
 műlőrás és ékszerész üzletét.
 Veszek zálogcédulát,
 tiszta aranyat vagy más
 tárgyakra becserélem.
 Arad, Weitzer János-u. 6.
 Új leányiskola-épület.

Műhely áthelyezés!
 Értesitem Arad város és vidéke
 közönségét, hogy
 mérlegjavító és műlakatos
 műhelyemet
 május 1-én Rákóczy-u. 80. sz. alól
 Zoltán-utca 6. sz. alá helyeztem át.
 Szives pártfogást kér kiváló tisztelettel
Benkő József,
 mérlegjavító és műlakatos. 2017

Építetők figyelmébe!

Csobán Tivadar
 építészeti irodája.
 Arad, Deák Ferenc-utca 20a. sz.
 Van szerencsém értesíteni az
 építetők közönségét, hogy az épi-
 tészeti téren mindennemű mun-
 kálatokat, ugymint:
 tervezéseket, új építkezést,
 régi épületek átalakítását
 úgy helyben, mint vidéken a leg-
 jutányosabb árban készik.
 Tisztelettel:
Csobán Tivadar,
 2631 építész.

Permetezőjavítások elfogadalmára
 M. kir. szabadalmi sz. 2017
Borszivattyúk
 és hozzá való legjobb minőségű gummi
 csövek legolcsóbb gyári árakon
 A szivattyú hengerből a burkolat és csapoly
 kifolyik, a szőlőmagvak, bogyók és egyéb
 tisztátalanságok azonnal továbbítások,
 ezáltal a szivattyú nem romlik,
 és a bort nem ronthatja, a gépezet jó
 működésért 3 évi jótállás, ingyenes javítás.

Tüzi fecskendők
 golyó-szelepekkel
 Jörségeknok legalkalmasabb,
 mert homokos és sáros víz használatánál
 sem tagadják meg a szolgáltatást. — a gép
 jó működésért 3 évi jótállás, ingyenes javítás,
 hozzá való országos egységes csavarok
 és a legjobb
 minőségű, belső
 gummitrosott
 kendercsővel
 a legolcsóbb
 árban.
Kutak
 a hozzávaló
 csövekkel
 olcsóbbak és
 jobbak, mint bár-
 mely bel- vagy
 külföldi gyárban.

HÖNIG OTTÓ
 M. kir. szabadalmi sz. 2017
 fecskendő- és szivattyúkészítő.
 Arad, Rákóczi-u. 27. sz.

3 olcsó nap
 hétfő, kedő, szerda
Singer Sándor
 divatáru házában
 Arad, József főherceg-ut 3.
 (A Kossuth-szoborral szemben).
 Rendkívül olcsó leszállított árak:
 Madaire himzett batisztok, grenadin és marquisett.
 Szines és fehér ruha-vásznak, jól mosható creton
 és delének. 2258
 Selyem pouplin, selyem foulard és gyapju grenadinok.

Nők legforróbb vágya
 szépnek lenni.
 Ezt legkönnyebben érhetik el a Hajós-féle
ARADI IBOLYA-CREME
 használatával. Meglepő gyorsan tünteti el
 szeplőt, májfoltot, bőrvörösséget
 és mindennemű arctisztatlanságot.
 Ara egy tégelynek 1 korona.
 1 darab Ibolya-creme szappan 20 filler, egy dohoz Aradi
 Ibolya-Hölgypor 1 korona 20 filler, 1 üveg Ibolya-tej 1 kor.
 Kapható a készítőnél: HAJOS ÁRPÁD gyógyszerházában
ARADON, Andrassy-tér 22. sz. (a megyeházzal szemben.)
 Az ország minden nagyobb gyógyszerházában, drogueriájában és illatszertkereskedésében.

Költözők figyelmébe!

— Telefon 250. szám. —

Értesitem a t. szállító közönséget, hogy hosszú évek óta a Petőfi-utcában volt butorszállítási üzletemet 1911. évi augusztus 1-ével Deák Ferenc-utca 36. szám alá, Malroviitz házba helyezem át.

Ajánlom ezuttal 6, 8 és 10 méter hosszú zárt, belül kárpitozott tiszta butorszállító kocsijaimat úgy helybeli, mint a legtávolabb eső vidékre történendő költözéseknél. Vállalok mindennemű fuvarozást és átköltöztetést a vasutra és vidékre, nyitott, ruganyos kocsikon is teljes jótállás mellett.

Kérve a t. közönség további támogatását, kiváló tisztelettel

Eliás Lipót Fia

butorszállító 2879

Deák Ferenc-utca 36. szám.

Molnár Antal

épület- és butorasztalos

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (saját ház)

Vállalja minden e szakba vágo munkák készítését, úgymint modern lak- és boltberendezéseket, portál és épületmunkákat a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb árért.

Kész butorok legolcsóbb beszerzési forrása.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal 8951

Molnár Antal,

épület és műbutorasztalos.

Jó erkölcsű fiú tanulóknak felvétetik.

NAGY KÉSZ MŰBUTOR ÉS BILLIÁRD-ASZTAL RAKTÁR ARADON.

ÉRTEBITÉS!

1124

Értesitem Aradváros és vidéke n. é. közönségét, hogy Aradon, a Boros Beni-tér 7. szám alatti házban levő

billiárdkészítő gyáramat

a legmodernebb kivitelű

műbutorraktárral

egészíttem ki, úgy, hogy képe: vagyok a legkényesebb igényű kávéházi és szállodai bere dezéseket is a legmegbízhatóbb kivitelben a legolcsóbb árért. — Állandó nagy raktárt tartok mindenféle háló, ebédlő, uri szobákban, szalonokban és irodákban szükségeltető butorokból, kávéházi és szállodai berendezésekből. Szíves pártfogást kér kész szolgálattal

Hartmann János.

Alkalmi vételek és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

óras és ékszerész

Meltzer János utca, Minorita-palota. 1863

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyakra átcsereztetnek

TELEFON 438. TELEFON 438.

Gyors és pontos kiszolgálás!

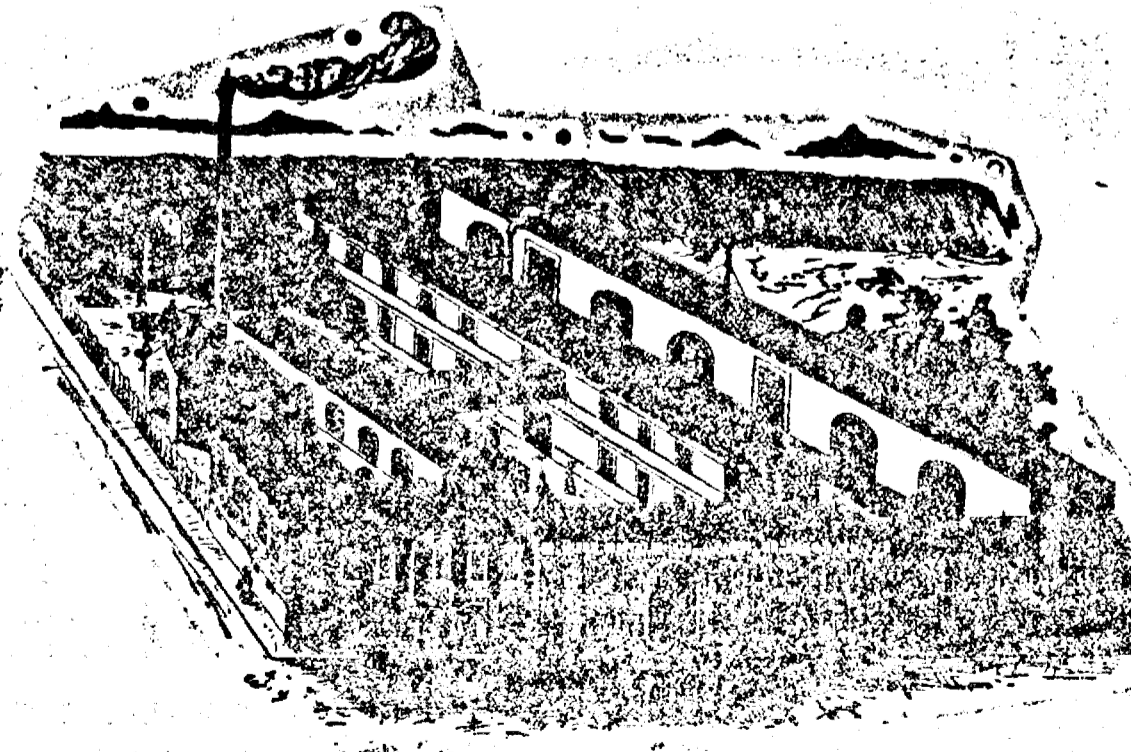
MÜLLER J. ÉS FIA

ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosógépre

Aradon, gyár és iroda: Tököly Imre-utca 38-40-42

Alapították 1858.

Telefon szám 450.

Mindennemű férfi és női felöltőket és ruhákat egészben fest, vagy vegyileg tisztít.

kezeket, gallérokat, kezelőket, házi ruhát, kelengyékstb. hófehéren (minden marószert kizárásával) mos és fényesen vasal.

Helyben gyűjtőtelepek: JÓZSEF FŐHERCEG-UT 11. SZ., FORRAY-UTCA 20. SZ. ÉS ASZTALOS SÁNDOR-UTCA 2-3. SZ. Vidéki gyűjtőtelepek: DÉVA, BRASSÓ, GYULAFEHÉRVÁR, SEGESVÁR, VAJDAHUNYAD ÉS SZÁSZVÁROS.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal MÜLLER J. ÉS FIA.

Postaküldemények gyorsan és pontosan eszközölhetők.

Rendkívül olcsó árak!

Rendkívül olcsó árak!

Jégverés Arad megyében.

— A hőség csökkenése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 31.

Hozsanna! Hozsanna! Megjött, jött van, gyönyörűséggel érezzük, boldogan konstatálhatjuk a megcsökent hőséget. Tegnap és ma következett be ez a válságos csoda Aradon. Budapesten ép úgy, mint a vidéken, s jönnek róla sokfelől az ujjongó táviratok. Az történt, amint azt tudományosan is megállapítják, hogy az utóbbi idők maximális légnyomása délre vonult, ennek következtében az éjszakai hűvös levegőáramlatok elérkeztek hozzánk is, ami ismét jótékony zivatarokat, esőzéseket idézett elő. Az országnak keleti részén például ilyen körülmények között az hőmérséklet egyenesen a normális alá szállt, a hőmérő tizenhét fokot mutatott. A fővárosban pedig a normális huszonegy fok körül járt a higanyoszlop. Egyes helyeken azonban még mindig nagy a hőség, bár volt eső, zivatar, sőt vihar is.

Aradon ma éjszaka határozottan hűvös éjszaka következett a frissítő szél által tühetővé volt nappal után. A temperatura lehülését a megyében pusztított jégeső okozta.

Aradmegyből és az ország többi részéből valamint a külföldről a következőket jelentik:

A koroknyai körjegyzőség területén jégvihar vonult keresztül, mely óriási károkat okozott. A kukoricát foszlányokra tépte, a gyümölcsösöket teljesen tönkretette s a veteményeket elverte. **Almásán** délután két órakor kezdődött a vihar, mely után a jég két három centiméternyi réteget alkotva a szó teljes értelmében fehérré változtatta át a földeket. **Koroknya, Holdméses, Körösfényes** és **Aicsil** községek termését szintén tönkreverte a jég. A kár, melyet számszerűleg még nem lehet megállapítani, igen nagy. A megye több községében eső eset, úgy, hogy a hőmérséklet 16–18 Reaumur fok.

Baja. Hat heti nagy szárazság után szombat este 8 órától egész éjjelen át esett az eső. Jótékony hatással volt az eső főleg a szőlőre, burgonyára és takarmányra. Az eső után a piacon az árcsökkenés már vasárnap érezhető volt. Baja környékén is volt eső.

Lócsd. Másfél havi szárazság és hőség után az éjjel kisebb eső volt. Tegnap a meleg napos helyen 43 fok Celsius, árnyékban pedig 37 fok Celsius volt.

Bölcske. Hét hét óta tartó erős szárazság és hőség után az este fákat tördelő orkán tört ki, melyet csendes eső követett.

Gyula: Hat heti tikkasztó hőség után az éjjel hatalmas vihar vonult át Gyulán és környékén, amely azonban csak a hatalmas port verte el, mert a hőség ma reggel ismét folytatódott. A kapásnövények majdnem teljesen elszáradtak, a jószágok a hiányában az istállóban kénytelenek takarmányozni.

Fiume A rekkenő hőség következtében a brajdicai állomáson egy munkás napszúrás következtében összeesett; súlyos betegen szállították a kórházba. A pehlini gyakorlótéren **Blazina** Tódor közlegény lett rosszul a hőségtől; a katonai kórházban ápolják. **Küscer** Ferenc a szabad kikötőben eszméletlenül összeesett és kórházba szállították. Megállapították, hogy a **melegtől megőrült**. **Jengic** Márton napszúrásost délután érte napszúrás.

Bécs. Tegnap este, a mikor kis hűvös szél fujdogált, sokan örvendve mondták, hogy: hála istennek, megfordult az időjárás! De a reménykedés nem teljesült, a hőség csak épen hogy enyhült, de egyáltalán nem annyira, hogy az idő megfordulásáról lehetne beszélni. A vidékről is mindenfelől nagy hőségről érkezik ma is hír, de egy-két helyen kiadós eső esett.

Páris: A hőség ma még nagyobb volt, mint tegnap és ma is számos áldozatot követelt. Hőguta következtében ma nyolcan meg, haltak, huszan pedig annyira rosszul lettek, hogy kórházba kellett őket szállítani.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Megnyitó előadás a Heltai-kabarében.** Szinte szokatlanul nagy érdeklődés előzi meg a Heltai-kabaré keddi megnyitó előadását. A fentartott helyek legnagyobb részét már lefoglalták s az első és második helyek jegyei is nagyrészen elkeltek, ami azt bizonyítja, hogy a közönség szimpatiaival fogadja ezt a neves művészgardát, amely holnaptól, keddtől kezdve szórakoztatni fogja az aradi publikumot a Központi-szálloda kerthelyiségének színpadáról. A társulat valamennyi tagjai föllép a megnyitó előadáson s a magánszámakon kívül több színpadi rész kerül bemutatásra. A műsor változatosan és élénken van összeállítva, úgy, hogy a közönség igényeit minden tekintetben kielégíti a kabaré ambiciózus diokciója. Családok részére külön asztalokat is fentartanak a kabaréba. Jegyeket előre váltani **Iagusz I.** könyvkereskedésében lehet. Kedvezőtlen idő esetén a diszteremben tartják meg az előadást.

* **A budapesti Royal nagy mozgó színház augusztus hó 3-án, csütörtökön** kezdi meg előadásait.

* **Leégett nyári színház. Szombathelyről** táviratozzák: Ma délután kigyulladt a szombathelyi aréna. A nyári színház, amely teljesen fából épült, annyira lángbaborult, hogy a tűzoltók és a katonaság együttes erőfeszítéssel sem bírta elég gyorsan lokalizálni a tüzet. Igen sok színházi ruha, diszlet és egyéb felszerelés égett benn a színházban. A bennégett tárgyak **Nádassy József** színigazgató tulajdonai. A kár 80.000 korona. A tűz oka eddig ismeretlen.

* **„Az alkohol áldozatai“ az Apollóban.** Méreteiben impozánsabb, eszelekményében reálisabb s kidolgozásában mesteribb mozgófényképet nem produkált a kinematográfia Gerand **„Az alkohol áldozatai“** című két felvonásos szociális drámájánál. Ez a hatalmas irodalmi munka ma a kinematográfia legszenzációsabb s legtokéletesebb fölvétele, amelynek egy-egy példányáért a legnagyobb fővárosi mozgósínházak vetélkednek. Az Apolló-színház előnyös összeköttetése révén megszerezte néhány estére terjedő bemutatásra a két felvonásos társadalmi drámát, amelynek meseszövése az alkohol romboló erejének problémáját fejtegeti borzalmasan reális történet keretében. A néző előtt elvonulnak azok a megrázó élettragédiák, amelyeknek mozgató rugója az alkohol. Borzalmasak ezek a történetek, különösen előtűnk, magyarak előtt, akiknek karakterisztikus nemzeti vonásuk az alkohol mértéktelen élvezése. A kép ezer méter hosszú s így a műsor felét lefoglaljon. Felhívjuk a közönség figyelmét az Apollónak ama igazán nagy érdeklődésre érdemes slágerképén. 177

* **Az alkohol áldozatai a címe annak a szenzációs szociális drámának, amely most kerül bemutatásra az Uránia színházban.** A dráma, amely a világ minden nagy városában óriási hatást keltett, két részből áll. A főszereplő egy **Schönhof** nevű magánhivatalnok, akinek családi boldogságát teszi tönkre az átkos szesz. Az izgalmas dráma az érdekfeszítő változások és képek egész sorozatán át jut el a vég fejlődéshez. A drámát a **Pathe Frères** világcég színészei adják elő s csupán elsőrangú mozgószínházakban látható. 175

Súlyos károk a vizelezés miatt.

— Rosszak a vízmű szivattyúi? —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 31.

A város közönségének minden rétegében elképzelhetetlenül nagy visszahatást keltett a hatóságnak az az intézkedése, hogy a netalán bekövekezendő vízhiány elkerülésére a vízvezetékét éjjelre elzárta. Már maga ez a ténykedés is nagy felzudulást keltett a lakosság, de különösen a kávéház- és vendéglő-tulajdonosok körében, akik kétségbeesetten, hasztalanul tiltakoztak ez indokolatlan intézkedés ellen. De nem elégedettek meg ennyivel. Megállapították, hogy a vízvezetéki vízzel a közönség nagyon pazarul bánik, igen sokat elpocsékol s ezért aztán azt is elrendelték, hogy a vízvezeték vizét csupán ivásra lehet használni, s a közutak mellé egy-egy rendőrt állítottak, akiknek szigorú kötelességük vigyázni arra, hogy csakis ivásra elegendő viz vétessék a közutból. Ezek az intézkedések már e rövid egy-két nap alatt is nagy felfordulást, s sok visszás helyzetet teremtettek, amelynek hovatovább igen káros következményei is lehetnek, mert vannak, akiknek az a szándékuk, hogy kártérítési pörrel támadják meg a vízműtársaságot, illetve a várost.

A mai nap folyamán egyes építőmesterek, illetve azok megbízottai figyelmeztetést kaptak, hogy az építkezés területén levő vízvezetéki csap nem szolgálhat másra, mint ivásra, s ennélfogva azt a vízmennyiséget más egyébre felhasználni szigorúan tilos. Az építő kőművesmesterek nagy megütközéssel fogadták ezt a hihetetlenül hangzó rendelkezést, amely igen könnyen megbéníthatná az építkezéseket, mérhetetlen károkat okozva az építőmesternek és az építetőnek. Természetes, hogy az építők ezt a furcsa és indokolatlan rendelkezést nem teljesítették, hanem parancsot adtak munkásaiknak, hogy a vizet ezuttal is a szükségnek megfelelőleg olyképen használják, mint eddig. Ha aztán az illetékes faktor oly intézkedéseket tesz, amelyek segítségével elzárhatja a csapot s ezáltal teljességgel megbénítja az építkezést, lehetetlenné teszi annak folytatását, akkor az érdekelt építő és kőművesmesterek, akiket anyagi részről igen súlyosan érintene ez a rendelkezés, kártérítési pörrel támadják meg a vízműtársaságot.

Ma délelőtt **Lócs** Rezső gazdasági tanácsnoknál egy özvegy asszony jelent meg, akinek szikvizgyára van s arról tett panaszt, hogy a közutnál álló rendőr semmiképen sem akarja a mintegy 80 liter ürtartalma hordó megtöltését megengedni, pedig ez a viz neki mestersége folytatásához elkerülhetetlenül szükséges és másként súlyos anyagi kár éri őt. Az asszony végül azzal fejezte be panaszát, hogy amennyiben nem engedik meg neki azt, hogy hordóját tele tölthesse, így kénytelen lesz a város ellen kártérítési pert indítani, miathogy a víz elvonása lehetlenné teszi megélhetését.

Lócs tanácsnok közbenjárására megengedték, hogy vizet merjen a szikvizgyártáshoz.

A mosónők holnap küldöttségileg jelennek meg **Varjassy Lajos** polgármester előtt s segítségét kérik, mert a jelenlegi intézkedések fentartásával ők keresetüket veszítik, minthogy a közutak vizét mosásra sem használhatják.

Szóval, amint látható, épen elég bajt okozott ez a nem igen indokolt, drákói szigorral végrehajtott rendelkezés, amely, amint az alábbi városszerte kolportált nyilatkozatból kitűnik, nem épen a fenyegető vízhiány miatt történt. A vízműveket alaposan ismerő szakember ugyan-

is kijelentette, hogy szó sincs arról, mintha a szárazság következtében vízhiány fenyegetné a város közönségét. A valódi tény ugyanis az, hogy a víz felszívására szolgáló dugattyúk, amelyeket a vízművek felállítására óta nem javítottak, elkoptak s nem képesek a megfelelő teljesítményt elvégezni.

Ez semmiképen sem sorozható ama kényesítő körülmények közé, melyeknek vis major a nevük.

A tanács kötelessége, hogy ebben a kérdésben tiszta helyzetet teremtsen, mert a közönséget csak az nyugtatja meg, ha az igazat tudja. Utóvégre valakinek a vizet a szájától azért elvonni, mert a jó és teljesítő képességű gépek nagyobb kiadást jelentenek, nem alkothatja egy nagy város hatóságának politikáját. Erre a tanács, a közönség rovására, kinzására és szenvedtetésére, nem nyújthat segédkezet a vízműveknek.

Megirtuk a kivételes intézkedéseknek ezt a városzserző elterjedt magyarázatát azért, mert módot akarunk nyújtani arra, hogy az esetben, ha nem felel meg a valóságnak, a legilletékesebb helyről cáfoltassék meg.

HIREK.

Koritnica pusztulása.

— Leégett a fürdőtelep. —
Távirati tudósítás.

Koritnica, júli. 31.

Nagy tűz pusztított tegnap délben Koritnicán, ahol a kassa-oderbergi vasút főműhelyének dalegyesülete és zenekara hangversenyt hirdetett tegnap délutánra. Délben a dalegyesület Ormay József dr. fürdőigazgató tiszteletére szerenádöt adott. Alig kezdtek énekelni, a női fürdőépület tetőjéről hatalmas lángok esaptak ki. A dalosok abbahagyták az éneket és menteni siettek. A mentés sikerült is s azután a dalosok az oltáshoz fogtak.

Az egész fürdőtelepen, amely csupa faalkotmány, alig lehetett egy ócska vizesómlót találni, még kevésbé az oltáshoz szükséges eszközt. Az emberek kénytelenek voltak tétlenül nézni a tüzet azzal az egyetlen rozoga tömlővel. Már csak a veszedelem terjedését akarták meggátolni. Az épületek megmentéséről szó sem lehetett. A dalegyesület tagjai, akik valamennyien főműhelyi tűzoltók, az erdő közepén lévő négy szállóépület és vendéglő megmentését, minthogy ezek a szél irányában feküdtek, meg sem kísérelték. Mikor a két fürdőépülettől jó messzire, az erdő közepén fekvő szállók meggyuladtak, a telep mentését abba kellett hagyniok, hogy az erdőtűz kitörését meggátolják.

Délután négy órakor érkezett csak Rózsahegyről tűzoltói és katonai segítség. A fürdővendégek kétségbeesve, mindnyájan csomagoltak és nagy részük már el is utazott. Sok vendégnek minden ruhája és pénze odaégett, csak az maradt meg, a mije rajta volt. A fürdőző nők és férfiak lepedőt kaptak magukra és úgy menekültek a fürdőből, pedig ha csak két tömlő lett volna, akkor is megmenthették volna a dalosok az elpusztult épületeket. A tűz miatt a fürdővendégek nagy része még tegnap elhagyta Koritnicát, mert a fürdők elpusztultak.

Érthetetlen, hogy olyan helyen, ahol az épületek fából készültek, miért nem gondoskodnak mentő szerekkel. A dalosok közül, akik valamennyien nagy munkát végeztek, különösen kitüntették magukat Bogdán Benő, akinek sérülésén kívül a ruhája is tönkrement, ugyancsak Maurer és Holub, akik a tűz terjedését saját életük kockáztatásával gátolták meg. A katonaság éjjel is Koritnicán maradt.

— Zita hercegnő esküvője. Bécsből jelentik: Károly Ferenc József királyi hercegnek és Zita hercegnőnek esküvője a bourbon-pármái hercegi család svarcenauai kápolnájában lesz. Az esküvőn csak a király és az uralkodócsalád tagjai lesznek jelen. Napját még nem állapították meg. Az esküvő október közepén lesz. Az új pár esküvő után a brandeiszi kastélyba megy s ott fog állandóan megtelepedni.

— A városi főorvos szabadsága. Tisch Mór dr. városi főorvos holnap kezdi meg szabadságát. Távolléte alatt Prohászka László dr. helyettesíti.

— A közkórház új igazgatója Aradon. A vármegyei közkórház új igazgatója Zimmermann Károly dr. a mai napon foglalta el hivatalát. Zimmermann Károly dr. ma reggel érkezett meg Aradra, ahol egyelőre a Központi szállóban vett lakást. Dél előtt 10 órakor megjelent a vármegyei háznál és Schill József főjegyző kezébe letette a hivatali esküt. Ezután a vármegye főbb tisztviselőinél, Varjassy Lajos polgármesternél és a városi főtisztviselőknél tiszteleggett a kórházigazgató, majd kiment a kórházba, ahol már várták a kórház orvosai élükön Löwinger Miksa dr. ral és átvette a kórház igazgatását Löwinger Miksa dr. főorvostól, aki külön elismerést érdemlő lelkiismeretes körültekintéssel, buzgalommal és odaadással vezette a kórház ügyeit. Zimmermann igazgató egyúttal a sebészeti osztály vezetését is átvette, ahol holnap már részt vesz a műtétekben. A kórház új igazgatója ma megtekintette a kórház összes helyiségeit s ez alkalommal az Aradi Közlöny munkatársa előtt így nyilatkozott:

— Nagyon hálásan látom, hogy kinevezésemet — bárha nem vagyok aradi ember — általában szimpatikusan fogadták. Természetesen minden erőmmel és tudásommal azon leszek, hogy a bizalomnak és jóindulatnak megfeleljek. Ma jöttem Aradra és még délelőtt átvettem a kórház igazgatását. A kórházat már megtekintettem. Ma láttam először és az első impresszióm elég kedvező. Több kórházat láttam már vidéken és mondhatom, hogy nem egynek magasán fölötté áll az aradi. Azt pedig első látásra is konstataáltam, hogy az aradi kórházban a viszonyokhoz képest, amennyire ebben a nem modern épületben lehetséges, a legideálisabb rend és tisztaság uralkodik, amiből csak elődöm és munkatársai gondosságára és hozzáértő vezetésére következtethetek.

— Andrassy Brassóban. Brassóból táviratozzák: Andrassy Gyula gróf ma érkezett vissza Romániából, ahol Sinajában töltött néhány napot. Andrassy délelőtt gyalogsétát tett a városban és megtekintette a feketetemplom műkincseit. Délután a fogarasmegyei Törösvárra tett kirándulást Andrassy, ahol a híres törösvári szorost kereste fel.

— Jólékony adomány. Az arad-esanádi egyesült vasutak igazgatósága tegnap 1000 koronát küldött Kada Elek kecskeméti polgármester címére azzal a kérés-sel, hogy ossza szét a földrengés károsultai között.

— Orvosi körökből. Mann Adolf dr. a mai napon egy hónapi időtartamra elutazott Aradról. — Wiener Gyula dr. aradi fogorvos Párisba utazott és részt vesz a nemzetközi orvoskongresszuson.

— Öngyilkos vezérkari százados. Kassáról jelentik: Bendian Emil vezérkari százados ma szolgálati revolverével agyonlőtte magát. Hátahagyott levelében azt kéri, hogy katonai pompa nélkül temessék el. A százados mindössze 31 éves volt.

— Halálozások. Megele Gyula nyugalmazott magyar államvasuti felügyelő, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, hatvanhárom éves korában Mezőberényben meghalt.

A művészkörök egy ismert alakját temették el vasárnap délelőtt Aradon Teleki József. A kereskedői pályára indult, majd kikerült Londonba, ahol színházi ügynöksége volt s e téren nemesak utat nyitott a magyar zenei termékeknek, de igen soknak szövegét is ültette át német és angol nyelvre. Visegrádon, 48 éves korában halt meg; holttestét rokonai Aradra hozták s itt temették el.

Fleichtinger Miksa, kir. tanácsos, nyugm. kir. dohánybevaltó felügyelő július 30 án, reggeli fél öt órakor, életének 71-ik évében meghalt. Ma délután 5 órakor temették Perényi-utca 60. számú házból a róm. kat. egyház szertartásai szerint. A temetésen nagy közönség jelent meg.

— Kecskemét. Kecskemétről jelentik: Vasárnap délután három órakor, éjjel tizenegykor és háromnegyed kettőkor gyenge földrengés volt, morajtól kísérvé. Julius 8 ától eddig összesen 58 utórengést észleltek. A reggeli vonatokkal 300 napszámos érkezett Csongrádról és az ország különböző vidékeiről számos kőműves jött. A vasárnap ideérkezett kőművesmunkásokkal együtt ma ismét 2500 kőművesmunkás állt munkába. A napszámosokban, bár ezernél több idegen napszámos dolgozik, még mindig hiány mutatkozik és e miatt napi négy korona díj mellett a'ig kapni embert, ami megdrágítja az építkezést. A drágaságot nemesak a rettentő szárazság, hanem a sok itt tartózkodó idegen ellátása is emeli. Vasárnap a következő adományok érkeztek: a Magyar Jelzálog-Hitelbank 5000 korona, a Ceglédi Takarékpénztár 250 korona, Salamon Jakab és társa, Budapest 500 korona, Kaposvár város 500 korona, a Budapesti I. és II. kerületi takarékpénztár 350 korona, Almássy Dénes gróf 1000, Léva város 200, B. regszász lakosságának gyűjtése 200, Nyirbátor község 200, ifj. Puresi Pepi zenekara Békéscsaba 100, Orczóné Seckendorf Sarolta báróné 40, Orczy László báró 40 korona.

— Földrajzi és mágnességi kutatások Arad megyében. A nyár folyamán két tudományos intézet is elküldi Arad megyébe speciális kutatások véget tudósait. A Magyar Földrajzi Társaság alföldi bizottsága, amely a nagy magyar alföld új földrajzi pontos fölvételét végzi, augusztus hó közepén jön Aradra. A bizottság támogatására, tudományos munkájának elősegítésére a földművelésügyi miniszter külön leiratban szólította föl Arad vármegye törvényhatóságát. — A másik tudományos társaság Eötvös-Lóránt báró vezetése alatt magnetikai és geofizikai felvételek céljára alakult. Pekár-Dzsó dr., Fekete Jenő, Ribár István dr. és Barcsár Sándor obszervátorok és Oltay Károly műegyetemi adjunktus jönnek le Arad megye földtani és mágnességi viszonyait vizsgálni. Az ő számukra is hathatós támogatást kér a belügyminiszter a vármegyétől.

— Titokzatos szerelmes pár. A múlt hét végén egyik abbáziai pezióba elegánsan öltözött fiatal pár érkezett. A vendégeknyvbe nem írták be nevüket, hanem csónakot bérelve, kivezettek a nyílt tengerre, Korzó sziget felé. A kirándulásról még a mai napig sem tértek vissza. A penzióban aláírás nélkül levelet találtak, melyben írják, hogy Csehországból jöttek meghalni, mert házasságukat ellenzik.

— Megszökött rab Karánsebesről jelentik: Hodoszbán János, a fogház egyik rabja, a fűtőrmelől megszökött. Szökését a legyőr észrevette, utána lőtt és súlyosan megsebesítette. Beszállították a kórházba.

— A Kovald-gyár. Budapestről jelentik: A VII-ik kerületi előljáróság mint elsőfoku tűzrendészeti hatóság a következő véghatározatot hozta: A VII. kerületi előljáróság mint elsőfoku tűzrendészetről alkotott 1193—1881. kgszr. 3. szakasza alapján a fentjelzett helyen lévő Kovald Péter és fia cég alatt gyakorolt kelme-festő és tisztítógyár üzemében az ugynevezett benzinosodának, illetőleg a benzinnel való tisztításnak megszüntetését ezennel elrendeli és utasítja Kovald Emil dr.-t mint a Kovald Péter és fia cég jelenlegi tulajdonosát, hogy a gyárnak összes helyiségeiben a benzinnel való tisztítást azonnal: a törvényes terhek következményeinek terhe mellett szüntesse meg. E véghatározat még nem főlegbevezető, csak birtokon kívül engedtetik meg, vagyis a főlegbevezetésre való tekintet nélkül végrehajtandó. A megokolásban azt hozza fel az előljáróság, hogy a gyár tulajdonosa a kerületi tűzrendészeti kikötéseket nem teljesítette. Engedelem nélkül a földszinten és az automobil felszerben is tartott benzint különben a gyár épületében lévő helyiségek alacsonyok, szűkek, kijárataik célszerűtlenek és általában a gyárépület egy ily évről-évre fejlődő nagy üzem befogadására nem alkalmas. A határozat azonnal jogerőssé vált. A Kovald-gyárban a tegnapi tervezett bírói szemlélet alkalmas szakértők hiányában ez évi augusztus elsejére halasztották.

— Aki három hónapja alszik. Érdekes émbert ápolnak immár három hónap óta a nagykanizsai kórházban. A beteget május 9 én találták az utcán eszméletlen állapotban. Beszállították a kórházba, ahol megkísérelték életre kelteni, de ez nem sikerült. Miután a legdrasztikusabb felkeltési mód sem használt, az orvosok megállapították, hogy az ismeretlen aphaziában és ataxiában szenved, magával teljesen tehetetlen, szóval alszik. Három hónapja ápolják és etetik a kórházban az alvó ismeretlent s állapota most már annyira javult, hogy már különbség van nappali és éjszakai állapota között. Nappal tudniillik szemei nyitva vannak bár azokkal mereven, félig fölfelé néz s nem látszik észrevenni semmit. A kórház különben felterjesztést intézett az alispánhoz, hogy miután a törvényes három hónapi ápolási idő letelt, engedje meg, hogy a beteget további három hónapig ápolhassák.

— Tűzoltó-Otthonra gyűtenek a tűzoltók. A Magyarországi Tűzoltó Szövetség a fővárosban nagyszabású Tűzoltó Otthont akar létesíteni a hivatásuk közben szerencsétlenül járt tűzoltók és gyermekeik részére. Az Otthon költségeit országos gyűjtéssel remélik előteremteni. A belügyminiszter szeptember 24., 25. és 26. napjaira engedélyt is adott a szövetségnek, hogy az egész ország területén nyilvános gyűjtést rendezhessen a Tűzoltó Otthon javára.

— Koleragyanus halál. Debrecenből jelentik: Dani Imre kabai gazdálkodó minap koleragyanus tünetek között meghalt. Losonczy Álmós városi főorvos kolera kontraszt állapotot meg az elhunytnál s ugyanezt konstataálta a bakteorologiai intézet is, amelynek jelentése ma jött le a városhoz. Az elhunyt hozzátartozóit azonban mindamelllett elővigyázatosságból gondosan elkülönítették.

— Leütötte a feleségét. Szalay György pankotai lakos tegnap reggel megjelent az aradi ügyészségen és letartóztatását kérte. A feldult kedélyű ember izgatott hangon mondotta el, hogy feleségét hűtlenségen érte és azért egy fejszével fejbevégtá. Hogy az asszony meghalt azt nem tudta, mert azonnal a vonathoz ment és Aradra utazott. Az ügyész Szalay Györgyöt letartóztatta és telefonált Pankotára a csendőrségnek, hogy a nyomozást azonnal indítsa meg.

— A Maros halottai. Tegnap délután Pó-pely Nádia aradi cigánygyerek több társával együtt fürödni ment a Marosba a Nagyerdő alá. Fürdés közben a gyereket elragadta az ár, úgy hogy társai szemelátára belefulladt a vízbe. Holttestét eddig nem sikerült megtalálni. Ugyancsak tegnap délután az Alsómarospart 13 sz. ház előtt a vízbe fulladt egy ittas férfi, akinek kilétét eddig nem sikerült megállapítani. Az ismeretlen a part közelében aludt, majd mikor felébredt egyenesen a Marosnak tartott. A rendőrség ezt észrevette, figyelmeztetni is akarta, de akkorra az idegen a vízbe esett és hamarosan megfulladt, mert az ár a malom alá sodorta. — Ma délelőtt a téglagyár alatt egy ismeretlen férfi holttestét fogták ki a Marosból.

— Buzakalász koszoru a királynak. Csabáról írják: Özv. Hruska Eliás Pálné, kondorosi lakos szépet gondolt, mikor a legszebb buzakalászokat kiválogatva, ezekből remek koszorut kötött s megkérte a község előljáróságát, hogy a koszorut küldenie el a király Ófelségének, hogy „a kecskeméti földrengés után kissé megvigasztalódjék”, mondta a szegény asszony. A koszoru 13 csomócska buzakalászból áll lefűgző kettős piros szalagon arany betűkkel: „Szeretett királyunknak — a nagy magyar Alföldről 1911.” A kalászok hossza 19—20 cm, a szálak hegyéig. A szép koszorut az előljáróság felküldte a kabinetirodának s most a szegény asszony várja, hogy mit mond Ófelsége?

— Petőfi emlék. A Kossuth-asztaltársaság ma este tartotta meg a Magyar Király-vendéglő kerthelyiségében Petőfi emlék-ünnepélyét. Az ünnepélyt Nagy Kálmán elnök nyitotta meg. Matyó Sándor [Petőfi költeményei közül szavalt néhányat, utáa Franyó Zoltán emlékezett meg Petőfiről, Albert Andor Petőfi életéről beszélt, végül Priegl István dr. mondott köszönetet a közreműködőknek.

— Revolveres szobaleány. Nagy botrányt csapott tegnap délelőtt Áron Amália, Kuttu Alfréd dr. ügyvéd lakásán. Revolvart vett elő és lelővéssel fenyegette meg vetélytársnőjét, az ügyvéd szolgálóleányát. Áron Amáliának Déván viszonya volt egy kereskedőseggel, aki házasságot ígért neki és akitől egy gyermeke is született. Később a fiatalember Aradra költözött és itt udvarolni kezdett Holler Erzsébetnek, Kuttu Alfréd dr. özvegyének. Ezt megtudta a szegényben hagyott leány, Aradra utazott s előbb szép szóval kérte vetélytársnőjét, hogy mondjon le a fiatalemberről, majd mikor ez hiábavaló volt, revolvart rántott és lelővéssel fenyegette. A lárma a házbeliek befutottak az ügyvéd konyhájába és a dühöngő leányt átadták a rendőrségnek, amely még tegnap illetőségi helyére toloncoltatta.

— Kerékpáros gyorsfutár vállalat létesült városunkban, mely körülményt, — minthogy ismét egy új, modern intézménnyel gyarapodtunk — örömmel vesszük tudomásul. Lázás tevékenységünk gyors és biztos elintézésének egyik praktikus eszköze a nagyobb városokban világszerte immár mindinkább elterjedt ily futárszerű küldő-cvállalat, mit olcsóságánál fogva a nagyközönség mindenkor szívesen vesz igénybe. Felhívjuk a nagyközönség szíves figyelmét e szimpatikus boyok igénybevételére, melynek hívó neve: „Kerékpáros Futár-vállalat”. Telefonja: 848.

— Kleinmond dr. cs. és kir. főorvos írja Gross-Seelovitzból. Itéletemet a „Vita“-forrásról abban foglalom össze, hogy nincs a kontinensen még egy ilyen ásványvíz, mely már egy kis pohár elfogyasztása után oly jótékony és üdítő hatással bírna. 1556

VITA FORRÁS

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegeknek készvény, hólyag- és vesebetegeknek.
Félpohár VITA-forrás a gyomorférgést azonnal megszünteti.
A vállalat tulajdonosa: 1556
„CONSUM“ kereskedelmi részvénytársaság
Budapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 10—12.
Kapható minden jobb felszereltben és gyógyszerárban.
Főraktár: **NAGY FARKAS és ÉLES ÁRMIN** cégeknél.

— Nem reklám hanem valóság, hogy Koráyninál mesés olcsón lehet most vásárolni. Nem kerül pénzébe, ha erről meg akar győződni. 877

— Leesett a kocsi. Duma János 30 éves ségai földmives ma délután földet a fuvarozott pécskai uton. Saját kocsiján hajtott Duma, de olyan vigyázatlanul, hogy lebukott az úlérről és a kerek alá került, amelyek bal lábát el-törték. A mentők a kórházba szállították a sérültet.

— Egy vadásztársaság táncmulatsága. Az Ujaradi Kiszentmiklósi Vadásztársaság a közelmúltban Ujaradon fényesen sikerült táncmulatságot rendezett, amelyen az aradi és környéki vadásztársaságok legelőkelőbb tagjai jelentek meg. A multkori mulatság nagy sikere arra indította a vadásztársaságot, hogy legközelebb újabb estélyt rendezzen, amelyet ezuttal kabaréval, énekkel, zenével és táncal is egybekötnek. Az „Ujarad-Kiszentmiklósi Vadásztársaság“ augusztus ötödikén, szombaton az ujaradi tündérbertben kabaréval egybekötött táncestélyt rendez, amely este nyolc órakor veszi kezdetét. Az estély tiszta jövedelmét a társaság jótékony célra fogja fordítani.

— Születések, halálozások és házasságok. Aradi anyakönyvi hivatalban e hó 31-én a következő születéseket, halálozásokat jelentették be: Született: Bium Ferencz molnárnak Ferenc nevű fia. Csala János asztalosnak Árpád nevű fia. Varga Gyula kályhaszerelőnek Gyula nevű fia. Farkas János géplakatosnak Erzsébet nevű leánya. Romvári Árpád vonatvezetőnek Árpád nevű fia. Biszák József harangöntő segédnek Sarolta nevű leánya. Bogaán Károly vasúti hivatalnoknak Anna nevű leánya. Tóth András kocsi rendezőnek Mihály nevű fia. Szabó Sámuel fékezőnek József nevű fia. Meghalt: Kállay Márton 24 éves napszámos. Nagy Julianna 18 napos leány. Neczin Lajos 18 éves kőfaragó. Czibre Gergely 42 éves lámpagyújtó. Német János 4 hónapos fiú. Csák Imre 2 hónapos fiú. Opre Mojsza 85 éves napszámos. Mócz János 51 éves napszámos. Bakonyi Mária 45 éves napszámos Házasságot kötött: Szűcs Mihály napszámos Anodi Mariával. Jeger Pál asztalos segéd Klug Rozáliával. Prohászka Bálint kosárfonó Mikus Juliannával.

— Francia likőrök legbiztosabb készítéséről házilag — a likőraroma 1 üveg 60 filli. Vojtek és Weisznál. 4514

SPORT.

+ Football mérkőzés. Az Aradi Testgyakorlók Köre vasárnap délután mérkőzött a Piskii Vasutas Sport Klub csapatával. A mérkőzés, amely kevés érdeklődés mellett folyt le az aradiak 3:1 arányú győzelmével végződött.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

— Asztalos sztrájk. Eszékről jelentik: Az asztalos-segédnek ma sztrájkba léptek, mert béremelési követeléseiket nem teljesítették.

— Vizsgálat a petrozsényi szénbányákban. Petrozsényből jelentik: Lukács László pénzügyminiszter megbízásából augusztus elején a Magyar Általános Készénbánya Rt. két igazgatója alkalmasint Jaks Simon és Rauszinger Vince leutaznak a petrozsényi állami készénbánya telepre a helyi viszonyok tüzetes megvizsgálása végett. A vizsgálat okáról és előzményeiről petrozsényi tudósítónk a következőket jelenti:

A szénakció kudarcát nagy részben Andreics János miniszteri tanácsosnak, az állami szénbányatelep központi igazgatójának tulajdo-

nitják és ezért már hosszabb ideje szemmelát-hatólag — mellőzik. Hatáskörét és rendelkezési jogát is megszorították és a miniszter ujabban már nem is tárgyal vele közvetlenül, hanem Mally miniszteri tanácsossal referáltat. Andreics Jánosnak most csupán az a célja, hogy rehabilitálva menjen nyugdíjba. A petrozsényi szén-telepre kiküldött bizottság feladata ez, hogy a mellőzött miniszteri tanácsos visszavonulási ut-ját fedezze a világ előtt.

— Az idei termés. A m. kir. földmívelés-ügyi miniszterhez a gazdasági tudósítókól ér-kezett jelentések alapján. A búzával eredetileg bevetett mintegy 6,050,000 kat. hold területből levonva az őszi egér- és téli fagykarok miatt kiszántás alá került mintegy 250,000 kat. hold-at, a már tényleg learatott búzaterület 5,800,000 kat. holdra tehető. Ezen területen a gazdasági tudósítók és a m. kir. gazdasági felügyelősé-gek részben már cséplési eredményeken ala-puló adatai szerint termett kat. holdankint országos átlagban 8.33 métermáza, vagyis összesen mintegy 48,800,000 q.

A legutóbbi termésbecslés alkalmával be-érkezett adatok még csak mintegy 46,170,000 métermáza termésre engedtek következtetni; az azóta megejtett próbacseplési, illetve rész-ben már cséplési eredmények szerint tehát mintegy 2,180,000 q-val emelkedik a valós-zinű termésmennyiség. Múlt évben termett 46,185,000. Aradot illetőleg a környező kat. holdanként termés várható: (a zárjelben foglalt számok a július 15-én közzétett átlagot jelzik.) Búza: métermázsában 9.36 (9.17). Rozs és két-szeres: 7.56 (7.20). Árpa: 7.92 (7.87). Zab: 7.62 (7.52). Tengeri: 4 (2). Burgonya 3 (2).

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Fővárosi tudósítás.

Budapest, július 31.

Kínalat kielégítő, vételkedv korlátolt 20 ezer mm. 20 fillérral olcsóbb.

As árak 50 kilóknként számítva:

	Déli szállítás	3 órai szállítás
Búza 1911. októberre	10.87-10.88	10.80-11.81
Búza 1912. áprilisi	11.10-11.11	11.02-11.03
Rozs 1911. októberre	8.69-8.90	8.87-8.88
Tengeri 1911. auguszt.	7.50-7.51	7.37-7.38
Tengeri 1912. májusi	7.37-7.38	7.33-7.34
Zab 1911. októberre	7.50-7.91	7.90-7.91

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

Július 31.

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₁₀ ...	111.90
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀ ...	91.—
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ 0/0 ...	80.20
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₁₀ ...	92.—
Horvát-szlavon földteherm. kötvény ...	94.—
Magyar nyereséménysorsjegy kölcsön ...	220.—
Tiszasszab. és szegedi sorsjegy kölcsön ...	155.—
Oszták járadék papírban ...	92.20
Oszták járadék ezüstbe ...	95.90
Oszták járadék aranyban ...	116.50
Oszták koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀ ...	92.10
1880. évi oszták államsorsjegy ...	157.—
Oszták-magyar bankrészevény ...	19.50
Magyar hitelbank-részevény ...	841.25
Oszták hitelintézeti részevény ...	660.75
Oszt.-magy.-államvasuti részevény ...	747.75
20 frankos arany (Napoleonkor) ...	19.01
Német birodalmi márka ...	117.20
London vista ...	239.95
Páris vista ...	95.—
20 márkás arany ...	28.48

A Temesvári Lloyd-Társulat.

Ismerőseinknek hivatalos árjegyzése.

Távírti tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. Jul. 31.

Búza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos	—	—	—	10.05-10.06
76	—	—	—	10.10-10.15
77	—	—	—	10.20-10.25
78	—	—	—	10.30-11.40

Búza (Temesvári keresk. ár):

75 kilogrammos	—	—	—	10.00-10.05
Rozs	—	—	—	8.00-8.10
Árpa	—	—	—	7.50-7.60
Zab	—	—	—	8.20-8.30
Tengeri	—	—	—	7.50-7.60

Kőbányai sertéspiac.

— Jul. 31. —

Julius 29. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 150—152 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilógrammig terjedő súlyban) 154—156 fillér. Közép (páronként 240—280 klgr.) 164—168 fillérig.

Sertéslelészám: 1911. évi július hó 29. napján volt készlet — drb. — 1911. július hó 28-án felhajtattott — drb. — 1911. július 26-án elszállítottott 213 drb., — 1911. július 29. napjára maradt készletben 27524 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: csekély for-galom.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Urania-Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma, kedden 1911 augusztus 1-én:

1. A hamis százkoronás. Kacagató. — 2. A gyermek, mint megmentő. Remek attrakció. — 3. Mindig az anyós felügyelete alatt. Bohózat. — 4. A cirkusz lovagnő. Dráma. — 5. Az élelmes végrehajtó Komikus. — 6. Mi történ-jék megöregedettjeinkkel? Szociális dráma. — 7. Pall, mint társalkodónő. Kacagató.

Előadások délután 6 órától.

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni

Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél.

Saját zongorák.

Ruhatár. — Buffet.

URANIA

mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szára, Szabadság-tér mellett.)

Ma, kedden 1911. augusztus 1.

1. Grönlandi képek. Nagy északsarki expedició. — 2. Igazmondó szemüveg. Humoros. — 3. Honszerző. Dráma. — 4. A csintalan Kato Humoros. — 5. Villamos kísér-letek. Természet után. — 6. Az alkohol áldozata. Szociá-lis szenzációs dráma.

Előadások d. n. 6 órától kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

Asztaladások ok táma 2 óras

Az előadásra bármikor be lehet menni.

NYILTTÉR.*

Nyilvános köszönet.

Értesitem Arad város és vidéke n. 6. kö-zönségét, pártfogóimat, ismerőseimet és jóbará-taimat, hogy Aradon a Bockó-utcában 30 év-óta fennálló „Arany szarvas”hoz oimzett üzle-temet

augusztus hó 1-étől kezdve felhagyom.

Amidőn ezen körülmény szives tudomá-sul vételét kérem, nem mulaszthatom el, hogy mindazoknak a jóakaróknak, ismerősöknek és barátoknak, akik bármely módon is támogat-tak, ezuton hálás köszönetet ne mondjak s ké-tem tartsanak meg továbbra is jó emlékükbén.

Teljes tisztelettel:

Tessits Sándor,

vendéglős.

MEGNYILT

Arad, Szabadság-tér 18.

Világhírű amerikai és angol

sandalcipők

óriási választékban, előnyös

gyári áron árusít, csak

Kutányi J.

Arad, Vörösmarthy-utca 1. Telefon 335.

SALAMANDER cipők elárúsítása.

Engelhardt-féle Kneip

SZANDAL-CZIPŐK

1918 már megérkeztek.

Óriási választék tennisz-czipőkben.

A n. 6. közönséggel tisztelet-tel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER,, gyártmányu cipők aradi kizárólagos egyedárusítását sikerült meg-szereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALA-MANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és ele-gáns cipőt Egységárak: Hölgyek és urak részére 16 K. 50 f. luxus kivitel 20 . 50 .

WEINBERGER JANOS, ARAD

elsőrendű cipőáruhaza.

Tessék a kirakatot megtekinteni. Telefon 312. szám.

Ezen rovatban minden szó egy-
eseri beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 22.
Kiadóhivatali telefon: 153. sz.
Szerkesztőiroga: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg eltér — avagy levélbélyegeken. Tudakozódással a hirdetés száma mindenkor kétfoldú.
Lapbéli megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerinti számított. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban előhúzással jelzendők. Az apró hirdetések 6 óráig fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal
Kiváratra díjlanul megszerkesztett. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettük semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

Zálogházból

kiváltott arany, ezüst- és gyémánt-árakat vesz és el-
ad **Farkas Streicher**
Arad, Tökölly-tér 1. 3074

HÁZASSÁG.

Ki venne nőül

20 éves csinos, teljesen egyedül-
álló árva leányt 400,000 kor. va-
gyonnal? Csakis komoly ajánlako-
zók (ha vagyontalanok is) irjanak
e címre: Fides, Berlin 18. (Deutsch-
land.) 3278

LEVELEZÉS.

Csinos és szellemes

leánnyal megismerkednék, kivel
szabad óráimat kellemesen eltöl-
hetném. Leveleket „Bankhivatal-
nok 30” jeligével a kiadóhivatalba
kérem. 3404

Ar!

Értesültem mindenről, hiszem, hogy
nem komoly a dolog. Jóra fog min-
den fordulni. Hogy van különben
édes Hercim? Gondol-e még reám?
Szeretném, ha együtt lehetnék.
Írjon mielőbb. Minden jót kívánva,
üdvözli és számtalanszor csókolja
Er. 3396

A „Vadászkürt“-ben

e lapra figyelmeztetett urhölgyet
kérem, ismeretség lehetséges-e?
Válasz „Reménység” jelige alatt a
kiadóba kéretik. 3401

Megbecsülém

azon fiatal, lehetőleg szőke, fel-
tétlenül csinos hölgyet, ki szabad
időmet kellemessé tenné. Ajánla-
tokat „Uriember” jeligére kérek
Arad, postrestante. Levelet kérem
e lapban jelezni. 5024

Első szerelem!

Félve teszem közzé ezen hirdetést.
Attól tartok, hogy nehéz lesz a
beérkezendő válaszok között a
megfelelőt kiválasztani. Uraim!
Aki megismerni óhajt, az írjon
azonnal e lap hasábjain és jelezze,
hogy hajlandó-e Aradhoz közel-
fekvő magányomban meglátogatni.
Levelet „Első szerelem” jelige
alatt várok. 5025

Ha nem tud aludni

ne Bromot, de Vojtek és Weisz
árneves rovarporát vegye. II-3326

Szagos lesz az utca

amerre jár, ha mosdó szappanját
Vojtek és Weisznál vásárolja; 6
darab 1 korona. II-3302

Kerékpáros

Gyorsfutár vállalat. Telefon 848.
3408

KIADÓ LAKÁS.

Ujonnan épült házban

egy földszintes udvari garcon la-
kás elő- és fürdőszobával, butor-
ral vagy anélkül, továbbá egy
első és másodemeleti udvari két-
szobás lakás fürdőszobával s mel-
lékhelyiségekkel november 1-ére
kiadó. Felvilágosítással szolgál
Steiner Józsei műépítész irodája
Arad, Szent László-u. 7. 3293

Üzlethelyiség. 3305

mely bármely iparosnak igen al-
kalmos, esetleg megfelelő lakás-
sal, szeptember 1-ére Aulich Lajos-
utca 12. sz. alatt, ugyanitt egy két
szobás lakás fürdő-szobával kiadó.

Ujaradon,

Hosszu-utca 117. sz. családi ház,
legjobb karban, 6 szoba, téli és
nyári konyha, üvegezett folyosó,
jégverem, pince és egyéb gazdasági
melléképületek, 700 □ öl nagy kert
azonnal is eladó, esetleg kiadó.
Bővebbet Valentin Jánosnál Hosszu-
utca 18. 3337

Attila-tér 1. sz. ház

borpincével és gyümölcsös kerttel
f. é. nov. 1-től bérbeadó. Bővebbet
ott a házban. 3388

2 szobás garcon lakás

azonnal kiadó, Rákóczi-utca 7.
sz. 3397

Kiadók

Deák Ferenc-utca 89. szám alatt
ujjonnan épült modern udvari,
kisebb, nagyobb lakások. Szeptem-
ber vagy november 1-re kiadó.
Értekezhetni lehet ugyanott, a
házfelügyelővel, vagy a tulajdonos-
sal 4-től 7-ig. 3411

Butorozott szoba.

Egy csinosan butorozott kényel-
mes utcai szoba külön bejárattal
az első emeleten, Szent Pál-utca 3.
kiadó. 3386

Egy modern lakás.

Két szoba, konyha, és hozzá tar-
tartozók, külön álló udvari. Novem-
ber hó 1-ére. Bővebbet Deák F. u.
22. 3367

LAKÁST KERESNEK.

Keresnek november 1-re

a városháza közelében modern 4
szobás lakást, fürdőszobával. Cím
a kiadóhivatalban. 3409

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Eladó

egy darab teljesen új 20 hektoli-
ter ürtartalmu víztartány hozzá-
tartozó 8 méter magasságu lábbal.
Bővebbet Weisz Jenő lakatosnál
Andrássy-tér 9. 3309

Egy jóforgalmu

5 járatu gőzmalom más vállalat
miatt azonnal eladó. Dávid Mátvás
Kürtös. 3187

A világhírű amerikai

„Vera” cipők Aradon egyedül
Buchsbaum és Társa cégnél sze-
rezhetők be, kinek sikerült az
egyedárusítást urak, hölgyek és
gyermekek részére megszerezni.
1921

Jó forgalmu

kereskedés korlátlan italméressel,
házzal együtt, más vállalat miatt
eladó. A faluban 1000 lélek van s
a környéken üzlet nincs. Engel-
hardt János Branyest, Facset
mellett 3405

Aradon

egy jó forgalmu fodrász-üzlet kül-
földre való utazás miatt azonnal
eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3369

Használt boroshordók

10 darab jó állapotban levő 18—20
hektoliteres boroshordó eladó. Meg-
tekinthető Kende Ferencnél, Mé-
nes. 3407

Egy vendéglő,

nagy jövővel, más vállalkozás
miatt azonnalra is eladó. Bővebbet
Hunyady-utca 6. Kleinnál.
3339

Lampionok

10, 16, 24, 30 és 40 fillér. **Con-
fetti** 100 csomag 6 K., 1000 cso-
mag 42 korona. Ingusz I. és fia
könyv- és papir-kereskedésében
Arad, főútlelet Andrássy-tér 16.,
fióközlet Weitzer János-utca. 555

1 doboz 100 drb.

levélpapír 1 korona. Amerikai töltő
tollszár 1 kor. Gyümölcs szalvetta
100 drb. 1 kor. Salicillal telített
valódi pergament papír kapható
Pichler Sándor könyv- és papir-
kereskedésében Arad, Szabadság-
tér 1. sz. 2551

ALKALMAZÁST NYER.

Elárusítónót keresek

waggongyári üzletembe, kik már
alkalmazva voltak, előnyben ré-
szesülnek. Kohn László. 3338

Vidéki pénzügyetnél

2400 koronával javadalmazott
könyvelői állás betöltendő. Akik
pénzügyetnél működtek, előny-
ben részesülnek. Közelebbi felvi-
lágosítást a kiadóhivatal ad. 3372

Ügyes rövidírtus segéd

Makon, Sankovics Kálmán üzleté-
ben felvétetik. 3361

Bejáróné

könnyű házi munkára felvétetik:
Kölcsey-utca 9a.

Azonnali belépésre

kerestetik, fűszer és vas szakma-
beli kereskedő segéd. Ajánlatok
Kugel Sándor Brád, (Hunyad megye)
címe küldendők be. 3406

ALKALMAZÁST KERES.

Felügyelői

vagy más bizalmi állást keres leg-
jobb referenciával bíró idősebb zsi-
dó férfi. Messer Illés Varjassy-
utca 18. 3309

Házvezetőnőnek

ajánkozik egy 40 év körüli nő, ki
a háztartásban tökéletes jártas-
sággal bír, gyermekekhez is el-
megy. Cím a kiadóhivatalban. 3399

100 koronát adok annak,

aki nekem egy hivataliszolgai vagy
ahoz hasonló állást szerez. Cím a
kiadóhivatalban. 3398

Megbízható urinő

pénztárnoknői állást keres szeptem-
ber 1-re Aradon. Szolid üzlet-
ben, pármely csekély fizetésért, mi-
vel kezdő, könyvvezetést nem ért.
Szives megkeresést Berta Jenő
Arad. 3410

**Biztosítom,
hogy nem bánja meg**

ha finom 14 karátos
arany ékszer, zseb
és modern hárfa ütő
inga-órát akar venni,
vagy javíttatni,
ha felkeresi

**ZINNER
VILMOS** 3102

műorás és ékszerész üzletét

Forray-u. Szabadság-
téri sarok-épületben.

ZINNER VILMOS

Ezen rovatban minden azo egy-
aszeri beiktatásnak ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József főh. ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések postai utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg elől — vagy levélbélyegekben. Tudakozódással a hirdetés száma mindenkor közzendő. Levélbeli megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, választélagos csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerinti számított. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban mélyhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kivanatra díjtalanul megszerkesztű. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

INGATLAN.

Váts-féle ház eladó.

Felhívom figyelmét minden üzlet-
embernek Arad legforgalmasabb
utcájában Asztalos Sándor-utca 4.
sz. levő házamra, mely augusztus
1-én délután 8 órakor az igazság-
ügyi palotában árverés útján el-
lesz adva. Váts. 3354

Kovaszinczom

a motor megálló mellett egy 4
katasztrális hold szőlő betegség
miatt eladó. Értekezhetni lehet
Lipót-utca 3a. 3398

3408 Opáloson

egy hold szőlő és Munkácsy Mi-
hály-utca 8. számú ház eladó.

KÜLÖNFÉLE.

Fogatot

bérelnek a délelőtti órákra, lehet
egy lovas is. Ajánlatokat „Orvos”
címmel a kiadóba kérek.

Két leánygyermek

teljes ellátásra felvétetik, özvegy
urinnél. Ugyanott zongora okta-
tásban is részesülhetnek. Cim a ki-
adóhivatalban. 3412

Tőkepénzes társat,

vagy finanszírozót keresek életképes
gyári iparvállalat megnagyobbítá-
sához. Esetleg ki segédkezne ezen
gyárat részvénytársasággá alakít-
tani? Szükséges tőke 50.000 ko-
rona. Ajánlatok Szakember „6848”
kiadóba. 3349

Izr. Fiuinternátus

(Chorin Áron-u. 1. sz.) Az intézet
minden tekintetben megfelel a mai
kor követelményének. A bentlakók
gondos nevelésben, jó ellátásban
és kitűnő előkészítésben részesül-
nek. Az intézetben a jövő tanévre
ugy magán, mint rendes tanulók
felvételnél. Prospektussal szíve-
sen szolgál az igazgatóság. 3389

Lakás fertőtlenítést

legolcsóbban, legjobban végezheti
Vojtek és Weisz fertőtlenítő sze-
reivel. II-3329

Pensió 3400

elsőrendű kapható uri családnál.
Ebédkosztot családoknak kiadok.
Erzsébet-körút 37. II. em. 15. ajtó.

Megnyit

egy szépen berendezett koszház,
ahol izletes, jó, háziisan készült
ételek a házból és házon kívül,
ebéd és vacsora 50 korona havonta,
zóna-reggeli kenyérrrel 30 fillérért
kapható Oprea Péter Tökölly-tér,
Tabakovics-ház. 3317

Drága szörméit

védje meg Vojtek és Weisz moly-
pusztítójával. II-3327

Kerék páros

Gyorsfutár vállalat. Telefon 848.
3408

Arverési hirdetmény.

Vb. Horovitz E. aradi közadós
csődtömegéhez a pótleltár 1—495,
tétélei alatt felvett 11674 K. 67
fillér összegű kétes követelések a
fennállásra és behajthatóságra vo-
natkozó szavatosság nélkül aján-
lati úton eladatnak.

A venni szándékozók 200 Kor.
bánatpénzzel ellátott ajánlataikat
1911. augusztus 8-ikának déli 12 órá-
jáig nálam nyújtsák be.

Az ajánlatok felett a választ-
mány 1911. augusztus 8-án d. u.
4 órakor Aradon, alulírott tömeg-
gondnok ügyvédi irodájában tar-
tandó választmányi ülésen fog ha-
tározni.

Dr. Székely Ferenc,

Ügyvéd, tömeggondnok.

Arad, Andrassy-tér 8. sz.

Használt Ólom

megvételre kerestetik

Csillárok, Villamos felszerelések

legolcsóbban

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (az udvarban)

2 szobás modern, új lakás augusztus 1-re

kiadó

Flórián-utca 6b. sz. a.

Bővebbet ugyan- ott, az 5. ajtó sz. a. lakásban. 3402

Szülők és gyámok szíves figyelmébe

ajánlom iskola beiratási idején
alkalmából dus választéku

fiu-és gyermekruha nagyraktáramat

legolcsóbb és legszolidabb ki-
szolgálás mellett

Braun M.

kész férfi és fiu-ruhatelepe

Arad, József főherceg-ut 3. sz.

(Csanádi Takarékpénztár-palota,
a Kossuth-szoborral szemben.)

3310

10,000 pár különféle CZIPŐ

előrehaladott sáison miatt, ugyazinte kalapok és di-
vatickek hallatlan

olcsón kerülnek eladásra.

Valódi

amerikai és angol sandal

még eddig nem létezett árakban.

20—25 csak K. 3.50 - 35—38 csak K. 5.80

26—28 „ „ 4.— 40—42 „ „ 6.60

29—34 „ „ 4.80 43—46 „ „ 6.75

877

Csak

Korányi Jenőnél

Szabadság-tér 3. szám.

Ingyen javítom a nálam vásárolt cipőket.

Üzlet- és műhely-áthelyezés!

Értesitem a nagyérde-
mű közönséget, hogy
vizvezeték, csatornázás és
bádogos műhelyemet

Zrínyi-utca 1. szám alól
Lovarda-utca 1. sz.
alá helyeztem át.

További szíves pártfo-
gást kérve maradok
Teljes tisztelettel:

Citrom Adolf,
vizvezeték és csatornázás
berendező.

3377

Új szobafestő és má-
zó-műhely!

Értesítjük a n. é. közönséget,
hogy Arad, E. Választó-utca 56.
szám alatt 3381

szobafestő és mázó-
műhelyt nyitottunk.

Elvállalunk minden e szak-
mába vágó munkákat legizlése-
sebb kivitelben, legjutányosabb
árakban. Költségvetéssel és min-
tákkal készséggel, díjmentesen
szolgálunk. Vidéki munkákat ár-
különbség nélkül fogadunk el.

Szíves megbízásukat kérve, ma-
radunk kiváló tisztelettel

Molnár Testvérek.